Середа, 28 серпня 2002 року. № 155 (2906)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

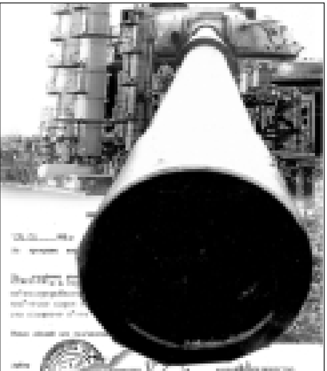
ЦЬОГО ДНЯ

■ 1892 р. Львівський крайовий суд засудив Івана Франка та Михайла Павлика за розповсюдження революційної літератури. ■ 1905 р. Народився український балетмейстер Вахтанг Вронський (Надірадзе). ■ 1941 р. В СРСР ліквідовано Автономну Республіку німців Поволжя. Усіх німців вивезено в східні райони країни. ■ 1944 р. В Україні прийнято постанову про створення спеціальних дитбудинків для дітей загиблих на війні воїнів і партизанів. ■ 1990 р. У Києві відкрився І конгрес Міжнародної асоціації україністів. ■ 1991 р. Президент Казахстану Н. Назарбаєв видав указ про закриття Семипалатинського ядерного полігону — найбільшого в світі.

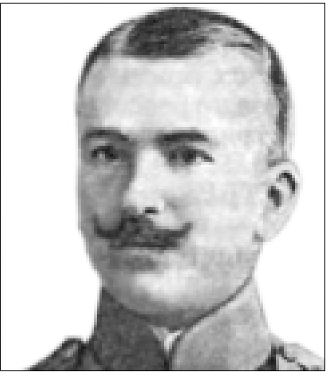
Мури падають, дідуню...

▼ 6—7

Спецоперація «Санація»-2

▼ 8—9

Лінії на синьому

▼ 13

ОФІЦІЙНО

Звернення Президента України Леоніда Кучми до українського народу з нагоди 11-ї річниці незалежності України

Дорогі співвітчизники!

Сьогодні, у день 11-ї річниці незалежності України, я хотів би не тільки привітати вас зі святом, не лише оцінити шлях, який ми пройшли, а й висловити свою думку щодо необхідності переходу до нового етапу розбудови нашої державності.

Ми вступили у друге десятиріччя незалежної України. Перед нами постають нові завдання, і вони потребують нових рішень. Саме на них за кілька хвилин зупинюсь докладніше.

Наше нинішнє свято затьмарено трагічними подіями останніх місяців — аваріями на шахтах, авіакатастрофою у Львові, що забрали життя багатьох наших співвітчизників.

(Закінчення на 2—3-й стор.).

Перейти від декларацій до дій

«Наші відносини (між парламентами України та РФ. — «ГУ») мають знаковий характер і наповнені справжнім змістом поняття стратегічного партнерства», — сказав Голова Верховної Ради України Володимир Литвин по закінченні зустрічі з Головою Ради Федерації Федеральних зборів РФ Сергієм Мироновим, який відвідав 22—24 серпня Київ з першим офіційним візитом. Під час зустрічі сторони обговорили питання українсько-російського співробітництва в економічній та гуманітарній сферах і домовилися активізувати міжпарламентські контакти (зокрема, й на рівні профільних комітетів та комісій), покликані сприяти їх розвитку. Сергій Миронов запросив Володимира Литвина восени відвідати Москву з візитом у відповідь.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОБ'ЄДНАЛИ НАВІКИ НАС ВОЛОДИМИР СВЯТИЙ І БАТЬКО ТАРАС

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Святкування 11-ї річниці незалежності дало чимало поживи для роздумів.

Чиїх батьків, чиї ми діти?

Треба зазначити одразу: у нас уже з'явилися власні традиції святкування. Цього року, як і минулого, керівництво держави насамперед поклало квіти до пам'ятників князеві Володимирові Святому, Михайлові Грушевському і Тарасові Шевченку.

(Закінчення на 12-й стор.).

У НОМЕР

***

Подарунок собі і країні підготували гірники шахтоуправління «Луганське» холдингової компанії «Луганськвугілля».

На-гора видано 1000000 тонн вугілля. Вагомий внесок зробили гірники четвертої дільниці, на рахунку яких 450000 тонн чорного палива. Шахтарі зобов'язалися не знижувати темпи робіт і до кінця року видобути 1750000 тонн вугілля, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.**

***

Через проблеми на Львівській митниці довелося повернути назад до Німеччини частину гуманітарного вантажу, зокрема медичних препаратів.

Вони надійшли були на адресу Тернопільського обласного відділення Червоного Хреста. Негаразди, **повідомила «Німецька хвиля»**, виникли через митний бюрократизм: процедура розмитнення значно довша за термін зберігання окремих медпрепаратів, зокрема знеболювальних! До того ж багато ліків з «гуманітарки» несертифіковані в Україні — ще одна давня українська проблема. А загалом німці надіслали допомоги на суму 50 тисяч євро. Скільки ж із цих євро зуміли-таки перетнути кордон, не повідомляється.

***

Якщо протягом усього минулого року на Миколаївщині створено 8400 нових робочих місць, то лише за перше півріччя нинішнього — уже 6300.

Зменшується заборгованість із заробітної плати, левова частка якої припадає на промисловий сектор економіки. Зокрема, на ДП «Суднобудівний завод імені 61 комунара» і ДАХК «Чорноморський суднобудівний завод», **повідомляє наш власний кореспондент Анатолій РОМАНЮК.**

Схоже, з боргової прірви їх може вивести лише приватизація. Зрозуміло, ефективна і прозора...

Я ВАМ ПИШУ...

Злодії залишили без світла

Через бум навколо кольорових металів та через тих, хто хоче на цьому заробити, потерпають ні в чому не винні люди. Ось уже два тижні більш як два десятки осель Селища залишаються без світла, бо невідомі викрали п'ять прольотів дроту з лінії електропередач, від якої живилось струмом село. Марно перелічувати всі незручності: не можемо зберігати продукти у спеку, до немовлят вночі доводиться вставати з каганцем...

Дуже просимо владу допомогти відновити електропостачання наших осель. А боротися з таким ганебним явищем, як крадіжки металу, можна двома шляхами: заборонити діяльність заготівельних пунктів, що приймають крадене. А ще — піддавати їх громадському осуду: поіменно називати в пресі, штрафувати на суму завданих збитків, щоб іншим не кортіло робити те саме.

Мешканці Селища Сарненського району Рівненської області.

Українських миротворців у Сьєрра-Леоне нагороджено медалями ООН «За службу мирові»

Перейти від декларацій до дій

(Початок на 1-й стор.).

Глава верхньої палати російського парламенту порадив народним обранцям брати приклад з президентів двох країн, які за останні півроку зустрічалися п'ять разів. Щоправда, попри такі інтенсивні контакти Леонідові Кучмі та Володимирові Путіну так і не вдалося покласти край торговельній війні, яка дещо затьмарює тон розмов про стратегічне партнерство між нашими державами. Коментуючи журналістам перебіг зустрічі, Володимир Литвин висловив упевненість у тім, що саме економічна складова «відіграє і має відігравати істотну роль у наших відносинах». «Падіння товарообороту на 1 мільярд доларів нас не може не непокоїти», — сказав він.

На думку Сергія Миронова, спад обсягів взаємної торгівлі між Україною та Росією можна компенсувати нарощуванням регіонального та прикордонного співробітництва. Він запропонував провести восени цього року в Бєлгороді зустріч представників бізнесових кіл прикордонних регіонів Росії та України.

Цього ж дня причини рекордного «торговельного мінусу» обговорювали на зустрічі Володимира Литвина і Сергія Миронова з представниками парламентських груп і фракцій та згодом, під час зустрічі голови верхньої палати російського парламенту з українським Президентом. Леонід Кучма закликав активніше працювати над проектом нової україно-російської угоди про вільну торгівлю, яка сприяла б «якісному поліпшенню двосторонніх відносин».

Сьогодні митні й податкові бар'єри гальмують реалізацію багатьох спільних україно-російських проектів, у чому Сергій Миронов і Володимир Литвин змогли переконатися, відвідавши Авіаційний науково-технічний комплекс імені Антонова. Росія — головний партнер у створенні українських літаків Ан-70 і нового Ан-148. За словами генерального конструктора АНТК Петра Балабуєва, його фірма співпрацює зі 111 російськими підприємствами і НДІ, близько 70 відсотків матеріалів і комплектувальних у цих літаках —російського походження. І, хоч як парадоксально, багато із розробок АНТК здійнялися в небо скоріш усупереч старанням політиків, аніж завдяки їм. Щоб змінити ситуацію, треба перейти б від декларацій і запевнень до конкретних дій.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

ОФІЦІЙНО

Спільна заява

за підсумками офіційного візиту до України Голови Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації С. Миронова

22—24 серпня 2002 року відбувся офіційний візит до України Голови Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації С. Миронова. За підсумками розмов, що відбулися, Голова Верховної Ради України В. Литвин та Голова Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації С. Миронов заявляють про наступне:

1. Рада Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації та Верховна Рада України вважають, що подальший розвиток добросусідських відносин у всіх галузях співробітництва між двома державами — стратегічними партнерами — відповідає інтересам народів Росії і України, зміцненню їх дружби та взаєморозуміння.

2. Особливу важливість має поглиблення взаємовигідних відносин між Російською Федерацією і Україною в торгово-економічній сфері як вагомий чинник просування двох держав шляхом ринкових реформ, зміцнення соціальної бази розвитку.

Сторони сприятимуть розвиткові вільної торгівлі, руху капіталів та інвестицій, зняттю наявних бар'єрів у цих сферах, розвиткові та вдосконаленню національних законодавств, перш за все в економічній галузі, з урахуванням зацікавленості Росії і України в інтеграції до європейських структур і до Світової організації торгівлі, а також процесів, що відбуваються в Співдружності Незалежних Держав.

3. Сторони із задоволенням відзначили активний політичний діалог Росії і України.

Особливу важливість має підготовка документа, що розкриває принцип стратегічного партнерства Росії і України. Цей документ буде сприяти подальшому розвиткові всебічної взаємодії двох країн, посиленню ролі Росії і України в європейських та світових справах.

4. Сторони відзначили значущість і актуальність розвитку парламентської співпраці між двома державами.

Учасники переговорів домовилися активізувати зусилля з подальшого поліпшення конструктивних зв'язків і контактів у всіх сферах парламентської діяльності, здійснювати обмін делегаціями, в тому числі і на рівні профільних комітетів і комісій з метою вивчення практики розробки та прийняття законодавчих актів, досвіду парламентської діяльності, а також обмінюватися інформацією про поточну законотворчу роботу.

5. Сторони із задоволенням відзначили проведення Року України в Росії і Року Росії в Україні, акцій, які покликані сприяти розширенню політичного, економічного та гуманітарного співробітництва.

Сергій МИРОНОВ,
Голова Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації,
Володимир ЛИТВИН,
Голова Верховної Ради України.

Звернення Президента до українського народу

(Початок на 1-й стор.).

Ми схиляємо голови перед їхньою пам'яттю і поділяємо скорботу з їхніми рідними та близькими. Ми повинні зробити все, щоб така біда більше ніколи не приходила на землю України.

Сьогодні я покладав квіти до пам'ятників Володимиру Святому, Тарасу Шевченку та Михайлу Грушевському. Саме ці люди уособлюють прагнення українського народу до своєї державності. Цього дня маємо згадати і людину, яка вперше проголосила і обгрунтувала гасло державної незалежності нашої країни, — визначного західноукраїнського гуманіста Юліана Бачинського.

Ми пам'ятаємо й болючі уроки української історії — руйнівні наслідки отаманщини, революційної стихії, безглуздого бунтівництва і насильства. Тричі Україна виборювала свою незалежність. Але незгода політиків, їхня нездатність до конструктивної співпраці двічі коштувала Україні її державності. Втретє, наприкінці XX століття, українським політикам вистачило мудрості, щоб не повторити ці помилки.

За останні 11 років ми подолали великий і нелегкий шлях. Ми пройшли через страшну економічну кризу, руйнацію соціальної інфраструктури, втрату ціннісних орієнтирів.

Але водночас за ці роки було сформовано державність, створено інститути влади, було реорганізовано економіку. Ми створили свою грошову систему, власну армію, структури правопорядку.

Сьогодні незалежність України не є темою для дискусій. Наша держава завоювала міжнародний авторитет, вона активно інтегрується в європейські та євроатлантичні структури, одночасно розвиваючи добрі стосунки з сусідами, насамперед Росією.

Ми можемо пишатися тим, що всі ці роки Україна лишалася осередком громадянського миру, уникла гострих громадянських конфліктів, барикад чи танків у столиці. Україна вже раз здійснила — і, не маю сумніву, вдруге здійснить у визначений Конституцією час — мирну передачу влади від одного президента до другого.

Сьогодні ми можемо з упевненістю сказати, що роки економічного спаду — це пройдений шлях. Україна третій рік поспіль демонструє високі темпи економічного зростання — одні з найвищих серед країн СНД. Але темпи вирішення соціальних проблем, які безпосередньо торкаються кожного громадянина, на превеликий жаль, занадто повільні і аж ніяк не можуть нас задовольнити. І хоч певні кроки в цьому напрямі останнім часом вдалося зробити, тут ми все ще у величезному боргу перед співгромадянами.

І я, як Президент, не знімаю з себе відповідальності за це. Особисто мене перш за все турбують такі проблеми. Боротьба з бідністю — раз. Доступна кожному медична допомога — два. Пенсійна реформа —три.

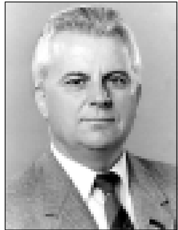
Якісна освіта незалежно від достатку — чотири. Усе це буде зоною моєї особистої відповідальності. Як політика і як людини.

Так, нам необхідна пенсійна реформа, але це питання принаймні п'яти—семи років, крім того — це торкається тих, хто зараз ще працює. А більшість нинішніх пенсіонерів отримує пенсії, нижчі від прожиткового мінімуму. Це аж ніяк неприпустимо. У найближчі два роки необхідно зробити все, щоб підвищити розмір мінімальної пенсії хоча б удвічі.

І розмір пенсій має залежати від трудового стажу людини. Одна з найважливіших турбот наших людей, особливо похилого віку, це доступність ліків. Ціни на багато з них роблять їх недосяжними для більшості людей. Але в Україні є реальна база для того, щоб почати виробництво аналогів більшості імпортних ліків — тут, у нашій країні.

І вони будуть доступними для наших громадян. Лише нерозпорядливістю чиновників можна пояснити те, що цього не

Систему влади треба змінювати

Перший Президент України, **лідер фракції Соціал-демократичної партії (об'єднаної) Леонід КРАВЧУК**, коментуючи звернення Президента до українського народу з нагоди Дня незалежності, в якому глава держави заявив про необхідність перейти від президентсько-парламентської політичної системи до парламентсько-президентської республіки, підкреслив, що систему влади треба змінювати, щоб «вона була ефективна, прозора, щоб її контролював народ».

Леонід Кравчук наголосив, що перехід до парламентсько-президентської системи влади потребує внесення «колосальних змін до Конституції». Він зазначив, що у зверненні не були викладені зміст та принципи реформування президентсько-парламентської системи влади в парламентсько-президентську.

«Уявіть собі, що створено парламентську більшість, чи може вона формувати уряд?» — запитав Леонід Кравчук, нагадавши, що в Конституції записано: уряд формує президент, а парламент лише дає згоду на призначення прем'єра, і всі інші посади у виконавчій владі також призначає президент.

Опозиція вимагатиме дострокових виборів

Опозиція не зупиниться на своїх політичних демаршах і вимагатиме дострокових виборів Президента України, вважає **лідер депутатської групи «Демократичні ініціативи» Степан ГАВРИШ**.

Він зазначив, що звернення Президента було очікуваним, оскільки «Україна зупинилася в проведенні політичних реформ».

Степан Гавриш наголосив, що «найважливішою» є заява про те, що Президент згоден на обмеження своїх повноважень для створення влади європейського типу, коли парламент визначає зміст і спрямованість політичної, економічної діяльності виконавчого інституту. «Президент висловив достатньо системний погляд на проведення політичних реформ в українській державі, кажучи про європейську модель виборів на пропорційній основі, маючи на увазі модель, котра дасть змогу будувати в Україні плюралістичне суспільство», вважає народний депутат.

На думку Степана Гавриша, «Президент одночасно тактично випереджає опозицію» щодо кроків із проведення реформ і «фактично вибиває у неї один із головних каменів в осінній дискусії».

Він додав, що опозиція шукатиме можливість проведення широких акцій протесту, можливо, взявши за основу вимогу про проведення дострокових президентських виборів, а більша частина нейтральної політичної еліти, котра вчора сумнівалася, в якому напрямі просуватися, сьогодні могла б сісти за стіл переговорів про проведення реформ, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Більшість намагаються створити штучно

Віктор ЮЩЕНКО не бачить нині перспектив реформування системи влади в країні.

І президентсько-парламентська республіка, і парламентсько-президентська можуть бути ефективні, вважає **лідер**

України Леоніда Кучми
з нагоди 11–ї річниці незалежності України

було зроблено раніше, —я беру це під свій контроль.

Основний ресурс розвитку країни — її громадяни. Тому освіта для нас — стратегічне завдання. Чи можемо ми сказати, що воно вирішується так, як належить?

Ні, матеріальне становище вчителів і викладачів вузів не лише підриває сам престиж професії вчителя, а ще й сприяє корупції — як при прийомі до навчальних закладів, так і оцінці знань.

На сьогодні зарплата вчителів є однією з найнижчих в Україні. Певні кроки для покращання ситуації зроблено — за останні 2 роки вона підвищилася більш ніж в 1,5 разу. Але цього замало, і я вважаю своєю особистою справою домогтися підвищення її принаймні вдвічі.

Якнайшвидшого розв'язання потребують проблеми малого бізнесу, для розвитку якого досі не створено належних умов. Значною мірою така ситуація спричинена спротивом бюрократичного апарату, що зацікавлений, аби тримати ділових людей у залежності від себе. У цьому протистоянні бізнесу та бюрократії я на боці представників бізнесу.

Серед завдань найближчого часу — прийняття бюджету на наступний рік. Розраховую на відповідальність політичних сил при вирішенні бюджетних питань і сподіваюся, що вони розглядатимуться в спокійній, діловій атмосфері, без зайвих пристрастей та надмірної політизації.

Усі ці та інші питання, повторюю, можна і треба вирішувати вже сьогодні. Але для сталого та динамічного розвитку України необхідні рішучі зміни в її політичній системі.

Склалося так, що Україна сформувалася як президентсько-парламентська республіка, з усіма перевагами та вадами цієї системи. Мабуть, іншого шляху в нас не було. За умов відсутності демократичних традицій, при слабких політичних партіях президент мусив брати на себе відповідальність за прийняття важливих рішень — у тому числі й насамперед — у питаннях економіки. Згадаймо — чимало реформаторських ініціатив, які згодом знайшли підтримку суспільства й парламенту, було започатковано саме президентськими указами.

Але я переконаний: для дальшого розвитку країна потребує переходу до іншої політичної системи — парламентсько-президентської республіки. Ще наприкінці 2000 року було зроблено реальні кроки в цьому напрямі. Тоді здавалося, що Верховна Рада спромоглася створити парламентську більшість. Одинадцять фракцій та груп запропонували кандидатуру Прем'єра — і я пішов їм назустріч.

Але, на жаль, створити механізм узгодженої роботи уряду і парламентської більшості не вдалося. Хоч, треба сказати, перші результати були обнадійливими.

Переконаний, що нам не варто винаходити якийсь свій, український велосипед. Такий механізм давно існує. Він включає коаліційний уряд, який спирається на сталу парламентську більшість. Парламентська більшість формує уряд і несе відповідальність за його роботу. Нагадаю, що це відповідає духу рішень Всеукраїнського референдуму 2000 року.

Саме за такого розподілу повноважень гілки влади зацікавлені в тісній співпраці, посилюється їхня відповідальність перед народом. Із запровадженням даної моделі має посилитися роль партій та структур громадянського суспільства.

Крім того, зазначена реформа має сприяти порозумінню між владою та конструктивною частиною опозиції, яка нерідко висловлюється саме за такий варіант.

Тож я звертаюся до Верховної Ради із закликом утворити парламентську більшість. Я вважаю, що така більшість має вже найближчим часом сформувати уряд. Хай цей уряд разом з більшістю реалізує свою економічну політику і несе відповідальність за цю політику перед народом. Безумовно, ця практика має бути закріплена конституційно. Роботу над відповідними змінами до Конституції треба розпочати якнайшвидше.

Одним з кроків у напрямі політичних реформ має стати реформа нашого виборчого законодавства, яке має відповідати потребам парламентсько-президентської системи. Іншими словами, нам необхідна пропорційна виборча система, але європейського зразка.

Назріла потреба в адміністративно-територіальній реформі. Розробку її концепції і широке громадське обговорення вже просто неможливо відкладати.

Перехід до парламентсько-президентської моделі та посилення місцевого самоврядування — це і є наш європейський вибір. Саме така політична система демонструє свою ефективність у більшості країн Європи.

Я вже доручив створити робочу групу з розробки проекту політичної реформи і закликаю всі політичні сили, у тому числі опозиційні, включитися в цей процес.

І ще раз наголошую: розпочинати політичну реформу слід уже сьогодні. На завершення ще раз звертаюся до всіх, хто не байдужий до долі України, із закликом підтримати ці ініціативи — як у соціальній сфері, так і у площині політичних реформ. Україна у нас одна, і заради неї маємо працювати разом.

Ми часто забуваємо, як далеко відійшли від того життя, яким жили ще якихось 10—15 років тому — може, саме через це, з одного боку, ми такі нетерплячі, з другого — недостатньо рішучі.

Відверто кажучи, останнє мене непокоїть більше, ніж перше. Отож будьмо рішучішими у розбудові своєї держави, свого життя! Зі святом вас, дорогі співвітчизники, бажаю всім вам щастя!

ДУМКИ З ПРИВОДУ

«Нашої України», однак важливо, яким чином здійснюватиметься в Україні політична реформа, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

«Було б ліпше, якби в парламенті голос депутата був вільний, тоді можна було побачити перспективи парламентської республіки», — заявив Віктор Ющенко. А поки парламент залишається «маріонеткою в руках певних сил», створювати парламентську республіку недоцільно.

Коаліційний уряд має формувати більшість, яка отримала мандати виборців. А нині більшість намагаються створити штучно, переконаний Віктор Ющенко.

Можна отримати 300 голосів

Лідер Комуністичної партії України Петро СИМОНЕНКО вважає, що парламент міг би вже нинішньої осені внести зміни до Конституції країни для втілення проголошених Президентом України Леонідом Кучмою ініціатив з реформування політичної системи, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

«Якщо це серйозна заява, то Президент має ініціювати відповідь Конституційного Суду України на раніше направлений групою депутатів законопроект з питань переходу до парламентсько-президентської республіки, після чого створити конституційну комісію, яка б, з огляду на заяву Президента, ще раз оцінила ці пропозиції, і вже після рішення КС ці пропозиції можна виносити на розгляд парламенту. На осінній сесії можна отримати 300 голосів, щоб узаконити зміни до Конституції», — сказав Петро Симоненко.

Він назвав «черговими політичними хитрощами, нещирістю» положення заяви про перехід до пропорційної системи виборів. «Ця практика і досвід уже є в Україні, бо останні два скликання Верховної Ради України формувалися з урахуванням загальнонаціональної пропорційної системи. Президентові треба чітко сказати, що він гарантує підписання закону про пропорційну систему виборів відповідно до тих рішень, які вже приймали в парламенті», — сказав лідер фракції, наголошуючи, що закон про пропорційну систему виборів також може бути прийнятий уже на нинішній сесії.

Петро Симоненко висловився за обов'язковість проведення осінніх масових політичних акцій, на яких буде порушено питання про дострокові президентські вибори. «Акції мають відбутися. І вони мають сприяти підвищенню відповідальності народних депутатів перед виборцями — парламент має право вирішити питання про дострокові президентські вибори на підставі пропозицій і вимог учасників всеукраїнської акції протесту», — зазначив лідер КПУ.

Дострокових виборів не буде

Член фракції «Регіони України» Валерій КОНОВАЛЮК, коментуючи звернення глави держави до українського народу, вважає, що «опозиція нині просто втрачає ініціативу» і її дії «зводитимуться до спроби зберегти певний статус для

того, щоб уникнути деяких кримінальних наслідків».

Президент «показав, що він вище за будь-які політичні розборки, і він розуміє і бачить перспективу розвитку держави. В цьому плані ми готові його підтримати, оскільки самі цю позицію висловлювали не раз — потрібна конституційна реформа, потрібно збалансувати повноваження гілок влади, забезпечити нормальний політичний механізм, котрий дав би можливість достатньо якісно підійти до перетворень і реформ», зазначив Валерій Коновалюк.

За словами народного депутата, питання про створення парламентської більшості обговорювалося ще до початку літніх канікул і «парламентська більшість, до початку роботи другої сесії, формувалася весь цей період». Звернення Президента, вважає депутат, «це логічний підсумок того політичного процесу, який проводився не лише опозиційними силами, а й тією конструктивною частиною парламенту, котра реально розуміє ситуацію і визначає підходи, механізми розв'язання нагальних проблем». Це «дасть змогу підійти зовсім по-іншому до формування коаліційного уряду, загальнонаціональної програми соціально-економічного розвитку держави.

Валерій Коновалюк додав, що переконаний у тому, що парламентські і президентські вибори відбудуться в терміни, визначені Конституцією, і дострокових виборів не буде, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

У НОМЕР

Свято мужніх і сильних

Днями Донецьк святкував День міста, а шахтарі —професійне свято

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин надіслав з цього приводу привітання донеччанам. Звертаючись до шахтарів, глава парламенту наголосив: «Вугільні регіони України переживають непрості часи. Обмежене фінансування і технологічна відсталість та інші застарілі проблеми, зумовлені колишнім курсом на поступове згортання видобутку вугілля, спричинили в галузі кризові явища, які сьогодні глибоко хвилюють і українське суспільство, і керівництво держави.

Нині склалася тверда впевненість, що вугільна промисловість є ключовою для енергетичної безпеки України, а тому вимагає найпильнішої уваги з боку всіх гілок влади. Не маю сумніву, що спільними зусиллями нам вдасться знайти єдино правильні рішення, які стануть основою стабілізації і майбутнього зростання вугільної промисловості та створення безпечних умов праці і забезпечення гідного рівня життя українських шахтарів. Верховна Рада України шукає шляхи до цього вже у процесі підготовки Державного бюджету на 2003 рік.

Донецьк — яскрава зірка серед українських міст, підкреслив у вітанні Володимир Литвин. — Наявний тут індустріальний, науковий, культурний потенціал великою мірою визначає динаміку економічного і соціального розвитку всієї України. Звідси беруть на озброєння кращий досвід інші регіони. Ваші успіхи додають упевненості людям у всіх куточках нашої держави.

Місту, в якому ви живете і працюєте, випала честь бути столицею шахтарського краю. Шахтар — високе звання. І, попри всі труднощі та нестачу коштів, останнім часом держава по-справжньому береться за виправлення становища у вугільній галузі. Необхідність докорінних змін розуміють усі гілки влади. Зі свого боку, Верховна Рада України законодавчо забезпечуватиме поліпшення умов праці і побуту шахтарів, гарантування їхньої безпеки, підвищення соціального статусу».

У Донецьку відзначено День шахтаря. Завжди це свято було яскравим і радісним. Але тепер, після низки великих аварій, не до веселощів.

Фото Ярослава БОЖКОВА.

Хто оркестром, хто пікетом

Фестивалем «Троянди Донецька» в обласному центрі відзначили День незалежності і День шахтаря.

Вулицею Артема парадом пройшли козаки Кальміуської паланки Українського козацтва. Виступали духові оркестри та самодіяльні колективи, зібрали публіку й концерт молодих талантів, конкурс «Супертеща» та атракціони.

А напередодні річниці у чотирьох віддалених районах міста місцеві осередки кількох партій організували пікети. «Грошей, які викинуть на свято, вистачило б не одній шахті на переоснащення», — йдеться у зверненні до громадян.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Опозиція продовжує радитися

Лідери Компартії, Соцпартії, блоку «Наша Україна» і блоку Юлії Тимошенко обговорили минулої п'ятниці деталі проведення акції протесту, запланованої на вересень. Під час зустрічі було обговорено деталі ініціювання питання про відставку Президента України та проведення дострокових виборів у країні. **Про це агентству «Інтерфакс-Україна» повідомили у прес-службі «Нашої України».**

За словами прес-секретаря лідера блоку «Наша Україна» Ірини Геращенко, під час наради лідерів «четвірки» обговорювано також проекти документів, що їх передбачено підготувати до акції протесту.

Учасники зустрічі говорили про потребу провести «конституційну реформу влади, котра стосується ліквідації безвідповідальної й незбалансованої влади», сказала І. Геращенко.

У зустрічі взяли участь лідери КПУ Петро Симоненко, СПУ Олександр Мороз, «Нашої України» Віктор Ющенко та БЮТ Юлія Тимошенко.

П. Симоненко в інтерв'ю агентству назвав «серйозним фактом» те, що лідери КПУ, СПУ, БЮТ і «Нашої України» зібралися для обговорення низки ініціатив, пов'язаних із проведенням акції протесту восени цього року. За його словами, обговорювано деталі проведення акції, а також деякі проекти документів, зокрема, політичної угоди між «четвіркою», звернення до народу України та звернення до Президента.

П. Симоненко також зазначив, що всі учасники зустрічі дійшли спільної думки щодо необхідності проведення конституційної реформи.

За словами лідера комуністів, попередню дату акції протесту наміічено на середину вересня. Водночас він зазначив, що не обговорювали конкретніші строки й тривалість проведення акції.

П. Симоненко повідомив, що прийнято рішення провести цього тижня прес-конференцію, на якій буде представлено обговорювані під час зустрічі документи.

Водночас лідер блоку «Наша Україна» Віктор Ющенко відзначив потребу розширювати коло можливих учасників осінніх акцій протесту, доопрацювання документів акції, мотивації позиції учасників, формулювання вимог, а також «відповідальності за можливі провокації з боку ворогів демократії». Про це повідомила агентству «Інтерфакс-Україна» прес-секретар В. Ющенка Ірина Геращенко.

Обговорювано також питання про погодженість дій у Верховній Раді. Фракція «Наша Україна» запропонувала підписати усім учасникам зустрічі політичну угоду.

А народ мовчить

Понад дві третини опитаних українців не мають наміру брати участі у запланованих на осінь акціях протесту з вимогою відставки нинішнього Президента, якщо вони відбуватимуться в їхньому місті чи селищі. Водночас лише кожний п'ятий респондент має намір взяти участь в акціях, а 11,5% поки що ні на що не зважилися.

Такі дані опитування, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова 7—16 серпня в усіх регіонах країни.

Крім того, більшість опитаних українців здебільшого не змінять свого ставлення до політичних сил «парламентської четвірки», незалежно від того, чи братимуть вони участь в акціях протесту.

За результатами опитування, якщо блок «Наша Україна» братиме участь в акціях, ставлення до нього поліпшиться у 27,4%, погіршиться — у 12,3%, не зміниться — у 48,4% респондентів. Якщо в акціях братимуть участь Компартія, блок Юлії Тимошенко і Соцпартія, ставлення до них поліпшиться, відповідно, у 23,9%, 21,6%, 22,4% українців; погіршиться — у 10,6%, 11,3%, 10,6%; не зміниться — у 52,9%, 54,4%, 52,7% опитаних.

Якщо «Наша Україна», КПУ, БЮТ і СПУ не братимуть участі в акціях громадянської непокори, до них ставитимуться краще, відповідно, 7,1%, 5,2%, 3,6%, 3,5%; гірше — 21,7%, 19,4%, 19,1%, 19%. Не змінять свого ставлення до цих партій і блоків у разі їх неучасті в осінніх акціях 58,8% («Наша Україна»), 63,1% (КПУ), 63,6% (БЮТ), 63,1% респондентів (СПУ).

В опитуванні взяли участь дві тисячі осіб. Помилка вибірки — 2,3%, **повідомило агентство «Інтерфакс-Україна».**

Ярмарок торгував, ярмарок гуляв

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

— Власне, своєму відродженню Сорочинський ярмарок, який проходить в останній тиждень серпня, зобов'язаний... Дню механізатора. У середині 60-х років минулого століття розмірковували, як краще організувати вшанування сільських трудівників. Саме тоді й було вирішено відродити у Великих Сорочинцях ярмарок, який став відомий завдяки Гоголю, — згадує полтавський журналіст Леонард Ніколаєнко.

До слова, дослідники творчості письменника так і не дійшли висновку, чому саме це торговище запало йому в душу. Адже були й інші — Іллінське, Роменське, щорічний торг у Голтові. Можливо, саме природою чи ще чимось іншим. Невідомо. Але факт залишається фактом: саме Сорочинський ярмарок — найвідоміший. І не лише в Україні. Зробив він деякий переворот і в мистецтві. У 1880 році композитор Модест Мусоргський написав першу музичну комедію, де замість «солодкого» співу звучали різноманітні вигуки, буркотіння, сварки. І, звісно, називався цей твір «Сорочинський ярмарок».

За роки, що пройшли, він зазнав великих змін. І якщо раніше на нього йшли не тільки щоб подивитися театралізовані вистави, а й купити дефіцитні речі, то нині він став схожий швидше на виставку досягнень народного господарства. Причому не лише України. Особливого значення він набув після того, як 1999-го йому указом Президента надали статус національного. А отже, якщо й до цього державні мужі нерідко відвідували Великі Сорочинці, то нині вони це вважають справою честі.

Офіційно

Напередодні відкриття планувалося, що участь у ярмарку візьмуть близько тисячі суб'єктів господарювання (а це і великі підприємства, і приватні підприємці), які займатимуть площу в 16 гектарів.

(Закінчення на 16-й стор.).

КОМЕНТАР

Не експортом єдиним

Статистика промислового виробництва за сім місяців цього року вирізняє показники підприємств хімічної та нафтохімічної галузей, які виготовили товарної продукції на 6,1 мільярда гривень, тобто на 3,9 % більше, ніж за відповідний період минулого року.

Позитивний результат — наслідок не спонтанних, а цілеспрямованих зусиль таких велетів індустрії, як ВАТ «Дніпроазот», Черкаське ВАТ «Азот», Одеський припортовий завод, ВАТ «Київський завод полімерних матеріалів» та інших. Останніми роками дедалі очевиднішою ставала незатребуваність вітчизняною економікою хімічної продукції з високим ступенем переробки, так званого кінцевого споживання — пластмас та виробів з них, лакофарбових матеріалів, гумотехнічних виробів тощо. Галузь виробляла здебільшого мінеральні добрива та продукцію основної хімії, що давали мізерну додаткову вартість, працюючи переважно на імпорт, а не для потреб внутрішнього ринку. Й доводилося повсякчас зважати на несприятливу кон'юнктуру цін, яка складалася за кордоном. Але саме хімічна галузь була однією з найпривабливіших галузей для міжнародних інвесторів. І саме ця галузь на заздрість іншим однією з перших подолала період стагнації, два роки тому забезпечивши сталий, хоча й помірний, приріст товарної продукції. І ось якісний, а не кількісний результат: частка виробництва продукції кінцевого споживання і продукції з високим ступенем переробки за шість місяців зросла на 14%! Це ще не європейський рівень, але вже не мізер. Значно перекрили минулорічні показники виробники аміачної селітри, карбаміду, метанолу, синтетичних мийних засобів, шин для легкових автомобілів та іншої продукції, на яку зріс внутрішній попит. Скажімо, щойно підприємства почали відвантажувати господарствам мінеральні добрива для осінніх польових робіт. Відповідно до графіка, затвердженого урядом у рамках програми «Зерно України 2001—2004 років».

Сергій ВЛАД.

Тонка робота для тонких пластів

Очисний комбайн УКД-200 відвантажено з Новокраматорського машинобудівного заводу на адресу донецької шахти імені Засядька. До місця призначення машина прибуде 25 серпня — у день професійного свята шахтарів. Як повідомили на заводі, обсяги замовлень на нові очисні комбайни зростають з кожним днем. Ще по одній машині виготовляють для державної холдингової компанії «Ровенькиантрацит» та шахти «Південнодонбаська №1». Бажання придбати таку техніку висловили й російські гірники.

Відмінність УКД-200 від попередників насамперед у так званому подоланні метрового рубежу, тобто у здатності працювати на пластах потужністю менш як один метр, розробка яких велася раніше лише частково. Новокраматорській машині під силу пласти завтовшки 0,85 метра, при цьому продуктивність досягає 1,5—2 тисячі тонн на добу. Для порівняння: середньодобовий видобуток на таких пластах в Україні раніше був удесятеро менший.

Ліна КУЩ.

ФОТОФАКТ

У Чернігові напередодні Дня незалежності двадцять сімей воїнів-афганців та потерпілих від аварії на ЧАЕС отримали ключі від нових квартир.

На знімку: міський голова Олександр Соколов вручає ключі від нової квартири Марії Каранді.

Фото Олега ТРУБИЛА (Укрінформ).

Краса рідного краю

У Музеї образотворчого мистецтва, що в селі Кмитові неподалік Житомира, в передень свята відкрито виставку робіт художника Миколи Гончарука. Він пройшов війну, захищав Житомир, потім працював у Коростишівському педучилищі. На суд глядачів представив свої картини втретє. 87-річний митець віддає перевагу пейзажам і натюрмортам. Особливо любить малювати бузок і ромашки.

Після закриття виставки картина Гончарука «Тихий Тетерів» залишиться в музеї. Подарунок музею зробив і Віктор Шкуринський: протягом місяця тут діяла виставка робіт Житомирської дитячої художньої школи, яку він очолює. До речі, створювався цей музей з подарунків майстрів пензля.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Спеціальний сусіда ЄС? Це — неадекватно

Принаймні так розцінює цей можливий статус України міністр закордонних справ Анатолій Зленко. Напередодні неформальної зустрічі голів зовнішньополітичних відомств країн—членів ЄС у Копенгагені він звернувся до колег з посланням. У ньому міністр виклав своє бачення майбутнього відносин розширеного ЄС з нашою державою. **За повідомленням прес-служби МЗС**, Анатолій Зленко наголошує: геополітичні зміни на Європейському континенті, спричинені, зокрема, майбутнім розширенням Євросоюзу, ставлять на порядок денний питання про розробку нового формату відносин між ЄС та Україною. А високій динаміці співробітництва Києва та Брюсселя найбільше відповідає, на думку міністра, укладення Угоди про асоціацію. Складовими такої угоди, йдеться в посланні, мають стати інтенсифікований політичний діалог, максимальне наближення українського законодавства до стандартів ЄС і створення на цій основі зони вільної торгівлі. В листі також особливо наголошується, що надання Україні статусу так званого спеціального сусіди не є адекватною відповіддю ЄС на євроінтеграційні прагнення нашої держави.

А вчора Анатолій Зленко взяв участь у урядовій «гарячій» телефонній лінії і поспілкувався з пересічними громадянами. Він відповів, зокрема, й на запитання щодо євроінтеграційних перспектив України.

Удар по Грузії

Авіація як чинник впливу на відносини між Москвою і Тбілісі

У ніч на минулу суботу російська авіація завдала бомбових ударів по території Грузії. Є загиблі та поранені. Всі вони — мирні жителі, громадяни Грузії і грузини за національністю. Бомбардуванню було піддано практично всю прикордонну з Росією грузинську територію, за винятком сепаратистських Абхазії та «Південної Осетії», окупованих, по суті, російськими збройними силами.

Обстріл грузинської території вели від чотирьох до десяти штурмовиків Су-25. Президент Едуард Шеварднадзе у зв'язку з цими подіями заявив журналістам, що « Росії час припинити полювати за грузинськими селами», і підкреслив: якщо президентові РФ не підкоряються його військові — це його проблема. Шеварднадзе назвав дії Росії стосовно Грузії обурливими: «Якщо це триватиме, то Грузія буде змушена використати всі засоби, щоб припинити такі бомбардування». Цікаво, що бомбування було здійснено напередодні введення в глиб Панкиської ущелини внутрішніх військ Грузії та початку другого етапу контртерористичної операції.

Фото АП.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.
Тбілісі.

***

Настав трагічний час у відносинах між Грузією та Росією. Їх можна характеризувати термінами «військова напруженість», «розвідка боєм», «ескалація війни» тощо.

Офіційний Тбілісі шукає підтримки у США і знаходить її. Прес-секретар Білого дому Арі Флайшер заявив, що держсекретар Колін Пауелл у телефонній розмові з главою МЗС РФ Ігорем Івановим висловив невдоволення ситуацією на російсько-грузинському кордоні. Російські експерти натомість вважають, що США витісняють Росію з традиційних зон її впливу в СНД.

Лідери Грузії і РФ звинувачують один одного в підтримці тероризму, порушенні суверенітету та державних кордонів своїх країн. Грузинський парламент виступив із заявою з приводу бомбувань. Російські літаки, як вважають у Тбілісі, бомбіть мирні села в Панкиській ущелині. Депутати зажадали негайного виведення всіх російських баз із території Грузії, виходу з СНД, відкликання грузинського посла з Москви.

Російський Генеральний штаб заперечує свою причетність до бомбардувань, висловлюючи водночас упевненість, що на території Грузії перебувають тисячі чеченських бойовиків. Кремль вустами міністра оборони Сергія Іванова категорично відкинув повідомлення про участь російської авіації в нальоті на Грузію і звинувативши грузинське керівництво в небажанні провести спільну контртерористичну операцію в Панкиській ущелині. Як вважають у Москві, Грузія не контролює ситуацію в цьому регіоні, що став «гніздом міжнародного тероризму». У відповідь Тбілісі ввів свої регулярні війська в ущелину для наведення там конституційного порядку. А реакція Москви на силову акцію грузинських військових більш ніж дивна. Офіційно московські політики та високопоставлені військові вітають рішучість Тбілісі покінчити з бандитами, але при цьому не забувають підкреслити, що «військ у Грузії недостатньо», щоб упоратися «з добре озброєними моджахедами».

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

На знімку: грузинські військові збирають трагічний «урожай» — частини авіабомб російського виробництва.

Втрати, втрати, втрати...

Німеччина починає підраховувати втрати, завдані стихією. Вони поки що приблизні, адже вода досі не відступає, але тепер уже в північно-західних землях. А в східних, південних і деяких інших регіонах, де ситуація стабілізувалася, повінь уже завдала збитків на 15 мільярдів євро.

Зруйновано сотні житлових будинків, фермерських господарств, постраждало понад 2500 підприємств дрібного і середнього бізнесу. Лише в землі Саксонія-Анхальт зруйновано 700 кілометрів автомагістралей, близько тисячі кілометрів залізничних шляхів, 180 мостів. Величезних збитків завдано пам'яткам культури, особливо в старій частині Дрездена, де багато скульптур і споруд втрачено назавжди. А у відродження Східної Німеччини, до слова, за 12 років єдності вкладено величезні кошти. Повінь практично перекреслила економічне піднесення цього регіону. Втрати можна порівняти хіба що з втратами Німеччини в роки другої світової війни.

Але фахівці прогнозують, що це ще не все. Належить обстежити всі приміщення, які простояли у воді. Адже багато з них впало, коли вона відступила. Величезні кошти витрачають на прибирання: вода відступила, залишивши на вулицях, у підвальних приміщеннях та перших поверхах будівель не лише товстий шар грязюки, а й усе, що вилилося з каналізаційних колекторів. Мешканцям дозволено складати на тротуарах понівечені меблі, домашню техніку та інші пожитки — все це вивозитимуть безкоштовно. Дивлячись на захаращені тротуари, вивернуті бруківки, зруйновані приміщення ще до недавна ошатних німецьких міст і селищ, ліпше розумієш сенс слів «як після потопу». Де стихія відступила, триває велика чистка — окрім спеціалістів, на прибиранні працюють старі й малі. Але це те, що можна зробити самотужки.

Німецький уряд одразу вжив заходів щодо надання допомоги потерпілим, виділивши для цього 100 мільйонів євро — по 500 євро на кожного. Гроші видавали людям негайно. Підприємці малого і середнього бізнесу, яким було завдано збитків, отримали разову невідкладну допомогу по 15 тисяч євро, оголошено мораторій на їхні борги. Але це лише крапля в морі. Тому було розроблено програму із 12 пунктів, яка враховує всі категорії потерпілих. Нею передбачено видачу матеріальних допомог, податкові пільги і пільгові кредити на вигідних умовах. Зокрема, уряд на рік переніс другий етап податкової реформи, котрий мав початися наступного року. Йдеться про зниження податкових ставок, обіцяних громадянам Німеччини правлячою коаліцією. Але через надзвичайний стан зниження податків переноситься. Таким чином, на ліквідацію наслідків повені буде спрямовано 6,9 мільярда євро. Один мільярд виділяє на відродження інфраструктури східних земель міністерство транспорту.

Уряд вирішив на 1,5% з 25—26,5% підвищити податок для юридичних осіб, а також утримати в обов'язковому порядку з усіх платників податків по 10—15 євро до фонду солідарності з постраждалими від повені. Громадяни Німеччини й добровільно пожертвували на ці цілі 26 мільйонів євро. 1,2 мільярда євро виділить із структурних фондів Європейський союз. Значні компенсації громадяни мають отримати від страхових компаній. Але погасити збитки водночас вони нині не в змозі, а курси їхніх акцій через повінь почали стрімко падати.

І хоча для ліквідації наслідків повені намітилися вже шляхи отримання коштів, їх все одно поки ще замало. Тому нині триває пошук рішень, де взяти потрібні гроші.

Але, незважаючи на всі заходи, що їх запропонував уряд, багато хто із спостерігачів дійшли висновку, що країна виявилася неготовою до такої екстремальної ситуації. А фахівці кожний по-своєму в кожній галузі трактують причину повені. Дослідники клімату вважають, що вона сталася внаслідок парникового ефекту. Екологи стверджують, що до цього призвело розширення Ельби, а інженери водного господарства, навпаки, — що вона вийшла з берегів через те, що річка надто вузька. Виявилося, що централізованої системи захисту від повеней немає і навіть мільйони мішків з піском — погана підмога у боротьбі зі стихією. А загалом всі ми, люди, дуже схожі: поки грім не вдарить, чоловік не перехреститься...

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Париж*

Черга Франції?

На півночі Франції почалася сильна повінь. Уже 150 осіб змушені залишити свої домівки в передмістях міста Лілль. Найтяжча ситуація в містах Бетюн і Ланс. Паводки на річці Сомма та інших спричинені зливами, що тривали впродовж двох останніх днів.

■ *Стамбул*

Підірвали націоналістів

У стамбульському офісі турецької ультраправої пантюркистської Партії націоналістичної дії вчора вранці стався вибух. За повідомленням турецького інформаційного агентства АНА, ніхто з активістів партії не постраждав. Розпочато розслідування.

■ *Ісламабад*

Приморський бій

Сімнадцять рибалок було поранено в провінції Белуджистан на півдні Пакистану: морська поліція відкрила вогонь по демонстрантах. Вони протестували проти нелегального використання проводових сітей великими траулерами, що позбавляє їх улову і створює загрозу всій популяції риби.

■ *Алжир*

Привіт від бен Ладена

Ватажок терористичного синдикату "Аль-Каїда" Усама бен Ладен знову нагадав сьогодні світові про своє існування: через веб-сайт Islam-online направив письмове послання афганському народові. Звісно, закликавши його до "священної війни" проти США. Сам бен Ладен, можливо, переховується в Сахарі на території Чаду. Принаймні такою є версія алжирської газети "Аль-Хабр". Видання стверджує, що лідер "Аль-Каїди" з фальшивим алжирським паспортом зумів дістатися іранського порту Бендер-Аббас, а звідти — Алжиру.

■ *Вашингтон*

Ризик бездіяльності небезпечніший

Щоб розпочати дії проти Іраку, США не можуть чекати, поки Багдад заволодіє ядерною зброєю. Так заявив віце-президент Сполучених Штатів Річард Чейні. Виступаючи в місті Нешвілл (штат Теннесі) перед американськими ветеранами воєн за кордоном, Чейні підкреслив: "Ризик бездіяльності значно більший, ніж ризик дій".

■ *Йоганнесбург*

Разом, щоб перемогти

У найбільшому місті Південно-Африканської Республіки розпочався Світовий саміт ООН зі сталого розвитку. Планується розглянути широкий спектр проблем — від боротьби з бідністю до охорони навколишнього середовища. "У нас немає іншого вибору, окрім як об'єднати зусилля для вільного і сталого розвитку, — заявив президент ПАР Табо Мбекі на відкритті події. — Разом ми обов'язково переможемо". У форумі візьмуть участь глави держав і урядів понад 100 країн. Серед них — Президент України Леонід Кучма.

На знімку: під час урочистого відкриття саміту присутні могли помилуватися копією нашої планети — велетенською повітряною кулею.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Мури падають, дідуню...

Серпень також позначений історичними датами, що оживляють враження від поїздки до ФРН і дають привід повернутися до теми «Дружба-Фройндшафт». Саме у серпні 1914-го Німеччина оголосила війну Росії, Франції, напала на Бельгію. У рамках другої світової — серпневе підписання пакту Ріббентропа—Молотова, завершення битви на Курській дузі, Постдамська конференція держав-переможниць. 13 серпня 1963-го розпочалося зведення сумнозвісної Берлінської стіни...

...Цьогорічного червневого ранку мені серед групи співвітчизників випало летіти лайнером німецької «Люфтганзи» до Франкфурта-на-Майні, а звідти — до Берліна. Свіжий охайний салон, привітні бортпровідниці із запашними стравами на розносах, ледь чутне постогування двигунів... Здавалося, ніщо не підштовхувало до певного душевного дискомфорту через історичні паралелі.

Якби не дата, що змалечку засіла в пам'яті чорною міткою — сьогодні ж 22 червня! Либонь, так само через висвітлені сонцем і небесною блакиттю ілюмінатори милувалися чіткими геометричними фігурами жовтих пшеничних полів, зелених лісів і гаїв та синіми вужиками рік аси гітлерівського «Люфтваффе». Відбомбившися над Києвом, вони не просто насолоджувалися українськими краєвидами, а й, либонь, в цих мальовничих місцях уже подумки вибудовували після «бліцкригу» власні бауерські гніздечка.

Чим ті забаганки люфтваффівських асів вимріялися, можна лише здогадуватися: один, не вийшовши із смертельного піке, досхочу «наївся» українського чорнозему, другий, потрапивши в полон, у кращому разі конав на дарницьких відбудовах розбомблених ним же будинків...

А що вимріяли, повзучи під фашистським вогнем до Берліна, два рідні мені солдати-переможці — дід Антон (мамин тато) та його вісімнадцятилітній син, а мій дядько, Михайло Демко? Дідуньо, контужені спочатку німецьким снарядом, а потім страшною фронтовою звісткою напровесні 1945-го про загибель сина-солдата, на старість скаліченою рукою заробили в колгоспі дванадцятирубльову пенсію, яку не легше було поділити поміж чотирнадцятьма онуками, аніж заробити. А юний дядько Михайло, зумівши під час окупації не датися в руки людоловів і не потрапити в «остарбайтери», був мобілізований радянською владою. «Завоював» тісне місце у братській могилі на чужій землі Померанії, куди й досі не ступила численна рідня, бо до останнього часу не знала, де та могила.

Паралелі людських доль, окреслені страшними пензлями безвідповідальних політиків — пакт Ріббентропа—Молотова, мілітаристські хитрощі Сталіна, гітлерівський план Барбаросса... ...Політики рейхстаг у 1945-му не штурмували. І сумнозвісної Берлінської стіни у 1989-му не валили.

Для когось війна скінчилася салютом 9 травня 1945-го. Для когось — восени 1989-го падінням берлінського муру, чого так чекала роз'єднана неупокоєна нація.

...Східний Берлін дещо схожий на Київ... Столиця — у риштуваннях. Німецькі омельченки-поляченки поплямували місто траншеями і котлованами, щоб уже завтра подивувати фешенебельними новобудовами чи гострото відчуттів від відреставрованої готики. Прагнення якнайшвидше стерти архітектурну й інфраструктурну різницю між східною (постсоціалістичною) і західною (капіталістичною) частинами німецької столиці зрозуміле. Важче долати мур у людських душах.

Нині десятки метрів уламків, що залишилися від сорококілометрової (41,1 км) кордонної стіни, доламують любителі сувенірів. Мудрі арійці не пішли шляхом «до основанія, а затем...». Задля історичної пам'яті просто серед вулиці залишили недоторканною будівлю пропускного блокпоста, а саму стіну окреслили по усьому Берліну чіткою смугою із світлої цегли. І збережений на одній із уцілілих ділянок муру плакат, на якому Брежнєв розціловується з Хонеккером, також пробуджує історичну пам'ять.

Мури падають. Тут, в об'єднаній Німеччині, ще свіжі враження од того, як після падіння Берлінської стіни... німець німця шокував. Бо й, справді, істинному арійцеві з потойбічного політичного табору на ім'я ФРН нелегко було призвичаїтися до думки, що отой індивід зі східної німецької землі на ймення НДР, зовсім не по-арійськи — не впрівши і не змерзши, не поспішаючи цуратися «совкового менталітету», хоче мати все й одразу од цивілізованого світу. Невже це він, твій кровний брат-арієць, а не якийсь сучасний «остарбайтер»?

Мури в душах кришаться, проте не кожний гожий їх власноруч хитати. Мій мур «дав тріщину» водночас із продірявленням «залізної завіси». Відповідь на риторичне запитання: чи справді переможені німці живуть краще од нас, переможців? — отримав, побачивши на власні очі життя-буття звичайного німецького бауера. Подумалося: Боже, якби хоч на йоту моя держава і суспільство так поважали і шанували моїх дідуня і тата — натруджених колгоспних гречкосіїв!

Водночас сам бачив у Берліні картинку: брудна смаглявка з «професійних вуличних прохачів» (непрохана гостя з постраданського Сходу), безцеремонно розсівшися посеред ідеально виметеної пішохідної «штрассе», злісно плює соняшниковим лушпинням услід старому гордому німцеві, який не захотів кинути пфеніга в її підставлену пелену. Що у відповідь сказав цей сивий доглянутий ветеран (можливо, ас «Люфтваффе», можливо каральних СС) — не розібрав, зате чітко бачив, як сердито заграли жовна на старечому обличчі.

А хіба нашому солдатові, який колись сидів в окопі по інший бік фронту від того гордого і доглянутого вермахтівця, додала віку відкрита «залізна завіса»? Солдат-переможець другої світової доживає до такої ганьби: сьогодні доведені до відчаю його зубожілі діти, онуки і праонуки змушені добровільно проситися в «остарбайтери» — на заробітки до кровних ворогів.

Як я мав би пояснити своєму сільському малограмотному дідуневі Антону, що в обороненій ним рідній Україні, де зосереджено третину світового запасу чорноземів і донедавна на душу населення виробляли тисячу тонн сталі, не знайшлося роботи його дітям й онукам. І не одна відкрита Європа тут винна, а й свої, доморощені керманичі — неславні діти й онуки славних фронтовиків.

А потрібно було б не просто так єлейно сказати, а й «єресь» у старечі душі нести. На зразок того, що неславні діти-керманичі і в «остарбайтери» нас по-людськи випроводити не зуміли. Доки ми лякалися відкритої Європи і зволікали з відкриттям «залізної завіси» на Захід, сліпо шукаючи заробітку у близькому зарубіжжі (на будовах «царських сіл» довкола Москви), ліпші місця на Заході зайняли «остарбайтери» з Польщі, Румунії й інших сміливіших держав. Нашим нині дістається найчорніша і найменш оплачувана робота.

Мало того, через нерозторопність рідних політиків, які не поспішають на міждержавних рівнях залагодити емігрантсько-трудові проблеми, п'ять мільйонів наших заробітчан у різних країнах почуваються «штірліцами»-нелегалами. Людьми третьосортними — без елементарних прав і свобод!

А можливо, можновладцям саме це й треба, аби наші заробітчани «за бугром» не мали можливості брати участь в українських виборах — за них в Україні «папірці вкинуть». За кого треба, за того і вкинуть (а це ж п'ять мільйонів голосів!).

На жаль, подискутувати з рідним дідунем Антоном нам уже не суджено. Він помер на початку вісімдесятих. І коли його ховали, мені, його онукові, на строковій армійській службі командири саме втовкмачували особливості «натовського вірогідного противника», якого «треба знищити, доки він не убив тебе».

Лід недовіри в душах живих Переможців-фронтовиків розтоплює власне життя. Пригадалося подільське село Устя, чиї мешканці мають чорні зарубки на душах од болю, якого їм завдали і німецькі загарбники, і ті, хто вже нас називав окупантами — афганські «душмани» (до села в цинковій труні колись із Афганістану повернувся сержант-орденоносець Толя Гомелюк, про якого мені доводилося писати). Так ось, з нещодавна тутешні ветерани в день Перемоги щиро чекають на щедрі привітання і дарунки... чистокровної німкені з-під Ганновера. Течуть скупі сльози під дзеленьчання фронтових орденів і медалей... Якщо власна держава не гожа, то нехай хоч «донька ворога»...

Фрау Зігрід

Цю тендітну німкеню в Усті знають уже впродовж десятиліття. Спочатку заочно — через свою односельчанку Людмилу Тодріну. Німкеню й українку — доньку єврея, поєднало замилування українською народною творчістю, зокрема пісенною, фольклорною. Українська вчителька (Тодріна — відмінник народної освіти) і німецька лікарка — одні з небагатьох, хто не збайдужів до долі десятків наших самобутніх аматорських і професійних колективів співаків, танцюристів. Разом вони зуміли ознайомити з українським фольклором мешканців сотень німецьких сіл і міст.

В обох жінок — «залізне правило»: частина заробітку з концертів відраховується на благодійну допомогу знедоленим українським пенсіонерам, хворим, сиротам. Копійка до копійки, і вже, їдучи до України на оглядини чергового самобутнього фольклорного колективу, обидві сподвижниці неодмінно везуть комусь ліки, комусь інвалідну коляску, одежу, іграшки і ласощі дитячому будинку. Ось уже впродовж кількох років німецькими гостинцями зігріті 130 дітей-сиріт і напівсиріт

СВЯТА

Забути подвиг не маємо права

Звернення Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років при Верховній Раді України до ветеранів підпільно-партизанського руху у роки Великої Вітчизняної війни

Шановні уславлені партизани і підпільники Великої Вітчизняної війни, учасники Європейського руху Опору!

Шановні співвітчизники!

22 вересня цього року буде вперше в Україні на державному рівні відзначатися День партизанської слави, встановлений Указом Президента України 30 жовтня 2001 року.

До відзначення Дня партизанської слави Президент України 18 червня 2002 року видав розпорядження, яким зобов'язав уряд України, державні адміністрації областей і міст, відповідні міністерства і комітети України забезпечити належну підготовку та відзначення 22 вересня 2002 року Дня партизанської слави, вшанування подвигу партизанів і підпільників у період Великої Вітчизняної війни та збереження героїчних традицій українського народу.

У зв'язку з цим Комісія у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 роках при Верховній Раді України закликає вас, бойові побратими, активно включитися у підготовку з відзначення нашого з вами свята — Дня партизанської слави, творцями якого є ви — колишні партизани і підпільники.

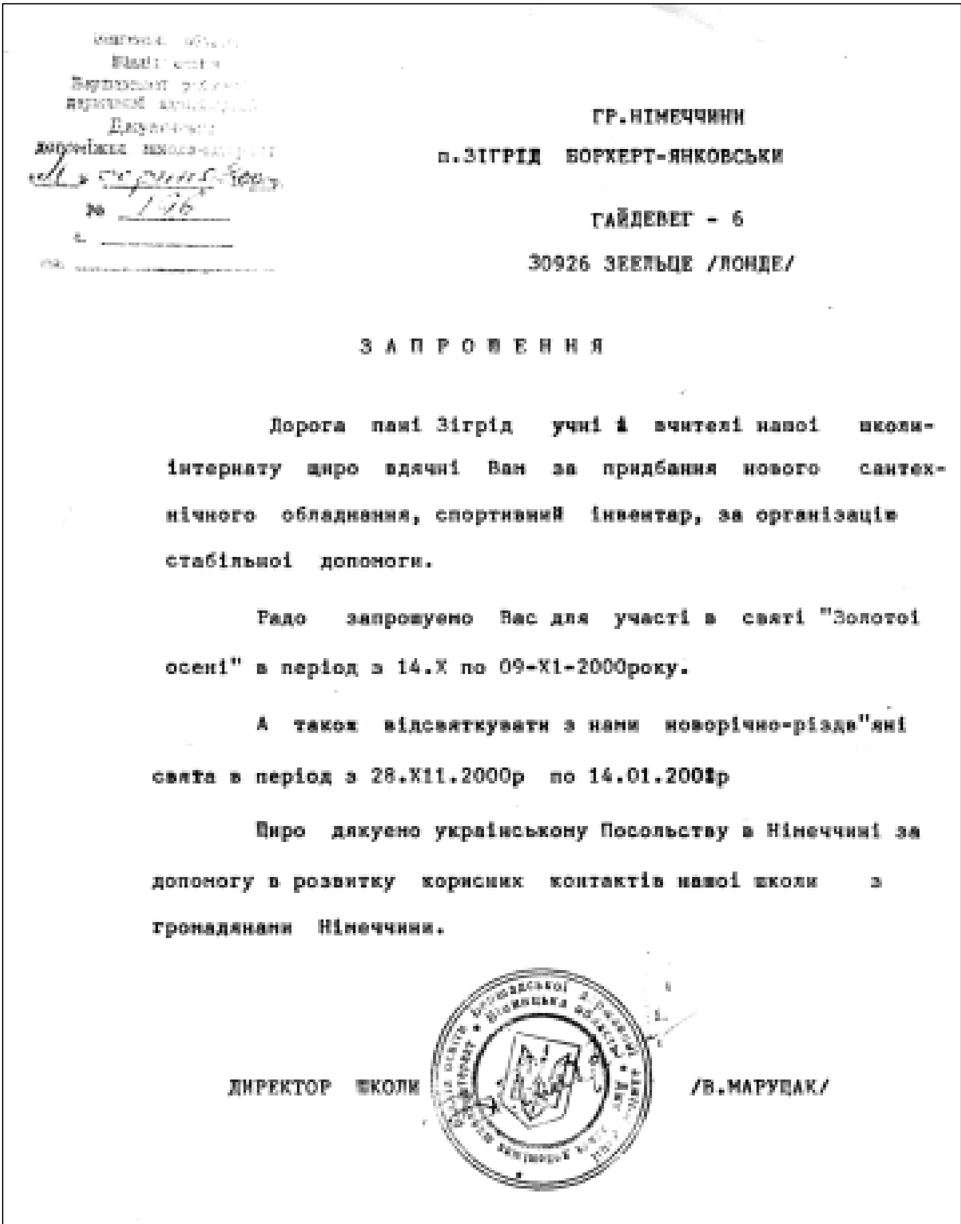
Уперше від початку підпільно-партизанського руху в Україні Президентом України Л. Кучмою дана найвища державна оцінка героїчного подвигу партизанів і підпільників України із захисту своєї Батьківщини від фашистських загарбників, великого внеску народних месників у нашу велику Перемогу над фашизмом у Великій Вітчизняній війні.

Указом Президента України про встановлення Дня партизанської слави відновлено історичну справедливість щодо широкої участі українського народу та народів інших республік колишнього Радянського Союзу в збройній визвольній боротьбі проти фашистської окупації.

А тому кожний із вас, що добровільно із зброєю в руках став на захист свого народу, своєї рідної землі від фашистського ката, пройшовши найтяжчі випробування в запеклих боях, заслуговує на найвищу оцінку й увагу з боку держави.

▼ **(Закінчення на 16-й стор.).**

Солдат-переможець другої світової доживає до такої ганьби: сьогодні доведені до відчаю його зубожілі діти,

ГР.НІМЕЧЧИНИ

п.ЗІГРІД БОРХЕРТ-ЯНКОВСЬКИ

ГАЙДЕВЕГ - 6

30926 ЗЕЕЛЬЦЕ /ЛОНДЕ/

№ 116

ЗАПРОШЕННЯ

Дорога пані Зігрід учні і вчителі нашої школи-інтернату щиро вдячні Вам за придбання нового сантехнічного обладнання, спортивний інвентар, за організацію стабільної допомоги.

Радо запрошуємо Вас для участі в святі "Золотої осені" в період з 14.Х по 09-ХІ-2000року.

А також відсвяткувати з нами новорічно-різдв"яні свята в період з 28.ХІІ.2000р по 14.01.2001р

Щиро дякуємо українському Посольству в Німеччині за допомогу в розвитку корисних контактів нашої школи з громадянами Німеччини.

ДИРЕКТОР ШКОЛИ /В.МАРУЩАК/

Джулинської школи-інтернату, що в Бершадському районі на Вінниччині **(на знімку внизу)**. На зібрані серед німців кошти фрау Зігрід і пані Людмила допомагали лікувати від страшних опіків дітей з бершадської родини, постраждалих від нещасного випадку.

І ви знаєте, я жодного разу не наважився (повірте, боявся образити) запитати у фрау Зігрід Борхерт-Янковські, на чиєму боці воювали її батьки у другу світову. Як і вона, напрочуд вихована і стримана, жодного разу не дала підстав зайве замислитися,

чому не ми, переможці, гоїмо чиїсь рани, а нам переможені гоять...

Незабаром після повернення з відрядження до ФРН на мене чекали дві новини. В редакції — записка від фрау Зігрід і пані Людмили. Шкодували, що не вдалося зустрітися ні там, у Німеччині, ні тут, у Києві, де їх вибили з часової колії черги до посольства. Замість звичної моралі — цілий аркуш усяких можливих адрес, телефонів, за якими їх можна розшукати в Німеччині і в Україні. І невеличка стаття з німецької газети. Саме до нашої теми. А суть така.

...Довгих шість років, до осені 2001-го, Дмитро Ніколенко пересувався з великим болем... Замість лівої ноги — зле припасований протез, що до крові натирав невигойну рану-культю. Ні ходити, ні стояти викривленим з болем у попереку, ані тим паче поратися в городі, що був для нього, безробітного, єдиним джерелом виживання. Хоч куди звертався, а дорога привела в Устю, де у своєї подруги гостювала добра серцем німкеня.

— Сумна історія Дмитра блискавкою спонукала згадку про розповідь однієї жінки, чиєму п'ятнадцятилітньому синові було припасовано протез німецької фірми «Отто Бок» так уміло, що хлопчина міг вільно бігати, — розповідала фрау Зігрід. — А зробили це в київській майстерні «Отто Бок».

А далі, як я зрозумів, «усе просто» — німкеня з українськими однодумцями завітала за з'ясованою Дмитром адресою на вулицю Богдана Хмельницького, 12-а, в Києві, де мали розмову з керівником майстерні «Отто Бок» паном Самковієчем. Перше здивування «німецьким візитом» вилилося у фаховий інтерес тутешніх майстрів до проблеми Дмитра. Не так швидко складні протези виготовляються і припасовуються, як слово мовиться. Та сталося. «Коли я знову стріла Дмитра Ніколенка в Усті у 2002 році без палиці, зі стрункою ходою, — розповідає фрау Зігрід, — то здалося, що він на кілька літ помолодшав. Дмитро крутнувся довкола себе, наче в танці, і не приховував радощів...»

Здавалося б, пересічна подія — слава Богу, не перевелися серед нас люди з чутливим до чужого болю серцем. Та, зауважте, йдеться вже про ланцюжок людської доброти. Німецькій фірмі «Отто Бок» у Києві за допомогу українському громадянинові дякує... німкеня фрау Зігрід Борхерт-Янковські.

— Ех, — кортить вигукнути, — де ви, добрі люди, раніше були. Скільки повоєнних калік з вашої ласки у танець могли б піти!

— Де були, де були, мури нас розділяли! — наче чую у відповідь.

Містер Вітя

Друга новина. Попросився якось ночувати наш, по лінії дідуня Антона, родич. Не містер, зрозуміло, а лишень студент непериферійного вузу (це я йому такий поважний аванс жартома видав, як майбутньому дипломованому перекладачеві з англійської та німецької). «Містер» кілька ночей поспіль ходив до одного вельмиповажного посольства відмічатися в черзі за візою. «Остарбайтером» хоче попрацювати в одній солідній країні, вже й роботу через Інтернет підшукав.

А як же з навчанням? А так: у якійсь сільській школі домовиться про довідку, що вчителює, а це дає право на «вільний навчальний графік», відтак «з-за бугра» приїздитиме лише складати сесійні екзамени.

Мораль читати — марно, та й з мого боку — «аморально». Бо, по-перше, Вітя, ще навчаючись у сільській школі, за якимсь культурно-освітницьким обміном уже побував у тій солідній країні і навіть з місяць попрацював там офіціантом. А я того не спробував. По-друге, він зароблятиме принаймні удесятеро більше од мене, і швидше не він, а я у нього проситиму десятку до зарплати. І по-третє (що мало б бути першим), замість нього ніхто не подбає про зошити-книжки й одежину для молодших сестричок і братиків, ніхто не зарадить зубожілим безробітним батькам і цигарок його дідусеві-інвалідові з війни, «за так» ніхто не купить.

Мораль тут бачиться проста. Коли правда, що лихо не без добра, то, може, хоч наші «остарбайтери», побачивши світу і поламавши в собі муристереотипи, після поверненні додому наважаться по-справжньому запитати в державних мужів, чому нам усім в Україні місця немає. А головне, самі знатимуть, як тут робочі місця створити.

Звичайно, за умови усвідомлення «остарбайтером» того, що істинно Вільним і справді Господарем можна почуватися лише на власній землі. Горе, що такої істини завчасно не пізнав ас «Люфтваффе», вирушаючи 22 червня 41-го бомбити Київ. А чи пізнає «містер Вітя» та ще п'ять мільйонів наших співвітчизників-заробітчан «за бугром» — дуже скоро побачимо.

Анатолій БЕНЬ.

Київ — Берлін — Страусберг — Київ.

ВІСТІ З ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ

Як не вилетіти в трубу

Якщо в січні цього року Новомосковський трубний завод відвантажив замовникам 5 тисяч тонн своєї продукції, то останні два місяці відвантажує по 20 тисяч тонн і більше.

Звідси істотне поліпшення усіх фінансово-економічних показників підприємства, вчасна сплата податків та виплата людям заробітної плати. А головне, що цей порівняно з іншими трубними невеликий завод сьогодні, всупереч усім труднощам і перепонам, знаходить покупців на свою продукцію і у близькому, і в далекому зарубіжжі. Як це йому вдається? Щоб не вилетіти в трубу, тут за два попередні роки зуміли добре модернізувати і переобладнати всі три трубоелектрозварювальні цехи, освоївши і досить сучасні в них технології. Тепер завод випускає такі якісні — і сертифіковані за міжнародними стандартами — труби нафтогазового сортаменту, що вони мають попит не лише на європейському, а й американському континенті. Директор заводу Євген Карп дуже сподівається, що продукція підприємства матиме попит і на внутрішньому ринку. Адже газотранспортні системи України потребують великомасштабних оновлень.

Час розплати настав

У Магдалинівському районі практично всі селяни за здані в оренду земельні паї отримали набагато більше зерна, ніж це було передбачено за угодами.

У ТОВ «Україна», наприклад, — по три тонни, в «Поливанівці», «Дружбі» та «Котівці» — по дві з половиною. І це жодним чином не вплине на кількість олії, борошна та цукру, які ще належить одержати людям в рахунок орендної плати. А все тому, що голова місцевої райдержадміністрації Олександр Журавель зажадав і домігся, щоб з власниками землі розраховувалися, по-перше, неодмінно в межах двох відсотків від вартості паїв. А по-друге, не просто за принципом по тонні на брата, як записано у договорах, а обов'язково у грошовому виразі за біржовими цінами на час розрахунку. А що, на жаль, ціни низькі на хліб і нині, то для селян це, як ви розумієте, виявилося на користь. Там, де мали видавати по тонні, мусили видавати по дві-три.

Хто ж учитиме наших дітей?

Наприкінці літа з'ясувалося, що в середніх школах, ліцеях та гімназіях області не вистачає 1188 учителів.

За два тижні до навчального року стільки вакансій тут ще ніколи не було. А треба зважити, що й середній вік педагогічних колективів «загрозливий». Уже сьогодні кожний десятий директор та завуч — це пенсіонер, який продовжує працювати. Обласні керівники освіти раптом схаменулися, що «в останні роки вчительські колективи практично не поповнюються молодими кадрами». Отож і згадали про престижність професії.

Кров людська не водиця

Одразу 50 працівників дніпропетровських підприємств, служб та дистанцій Придніпровської залізниці одержали посвідчення почесних донорів України. Кількість тих, хто добровільно здає кров для потреб медицини, нині в області зменшилася більш як удвічі. Традиційні «пільги» у вигляді двох оплачуваних додаткових вихідних та права на безплатне протезування зубів без використання дорогоцінних металів нині просто втратили свою стимулювальну силу. А 5—6 гривень за сто грамів крові тепер теж мало кого приваблюють. Тому донорський рух однозначно потребує нових і сучасніших заохочень. Хоч і досвід та традиції придніпровських залізничників завжди до речі

Ресторан на колесах

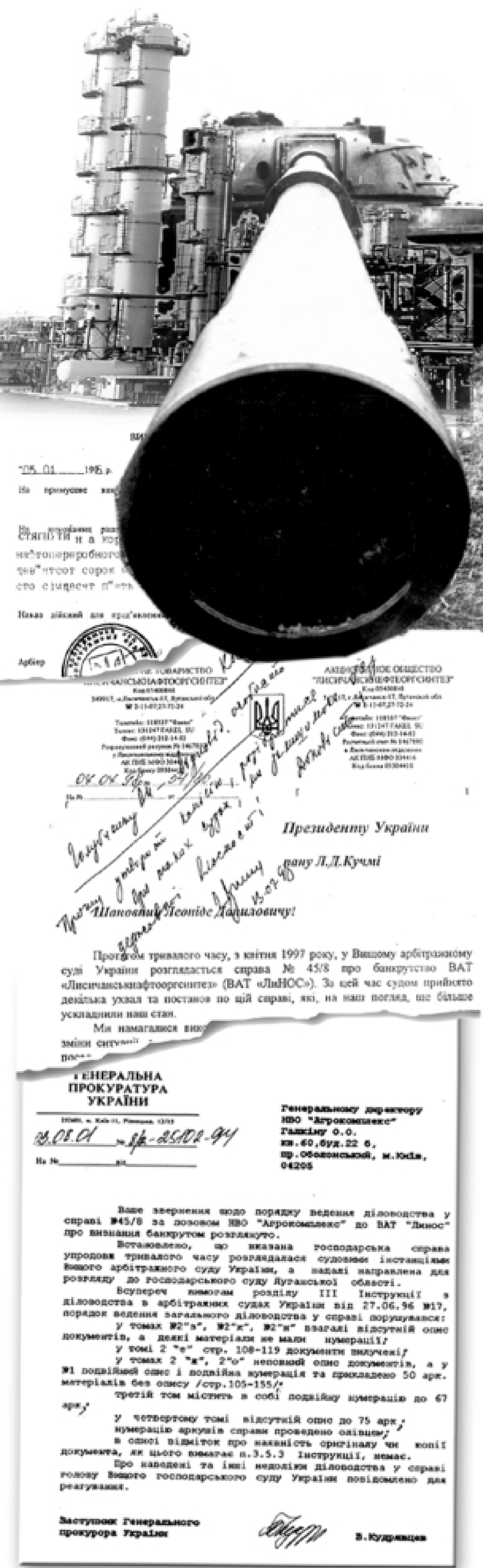
Трамвай-ресторан — це щось новеньке! У затишному салоні є телевізор і музичний центр, печі СВЧ та кавоварки, пивні ємності. Замовляти ж можна не лише будь-які страви, бутерброди чи морозиво, а й бажаний маршрут руху трамвая. Отож є можливість, скажімо, йдучи додому, повечеряти. Начальник управління «Дніпроміськелектротрансу» Володимир Карпенко зізнається, що до такої підприємливості підштовхнула потреба заробляти гроші. Адже від перевезень пасажирів досі мали лише збитки. Тому якщо не сьогодні, то завтра на маршрути вийде і вантажний вагон — для перевезення меблів, великогабаритної побутової техніки та інших громіздких домашніх речей. А в задумі також святковий спецвагон, який обслуговуватиме весілля, ювілеї, просто іменини та інші торжества «на колесах».

Добірку підготував Микола НЕЧИПОРЕНКО.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

СПЕЦОПЕРАЦІЯ «САНАЦІЯ»–2

Міністерство юстиції попереджає: українські суди мають керуватися принципами справедливості, щоб у громадян не було підстав для звернення до Європейського суду

Президенту України

пану Л.Д.Кучмі

Шановний Леоніде Даниловичу!

Протягом тривалого часу, з квітня 1997 року, у Вищому арбітражному суді України розглядається справа № 45/8 про банкрутство ВАТ «Лисичанськнафтооргсинтез» (ВАТ «ЛиНОС»). За цей час судом прийнято декілька ухвал та постанов по цій справі, які, на наш погляд, ще більше ускладнили наш стан.

Ми намагалися вик...

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

Генеральному директору НВО "Агрокомплекс" Галкіну О.О. кв.40, буд.22 б, пр.Оболонський, м.Київ, 04205

Ваше звернення щодо порядку ведення діловодства у справі №45/8 за позовом НВО "Агрокомплекс" до ВАТ "Линос" про визнання банкрутом розглянуто.

Встановлено, що вказана господарська справа упродовж тривалого часу розглядалася судовими інстанціями Вищого арбітражного суду України, а надалі направлена для розгляду до господарського суду Луганської області.

Всупереч вимогам розділу III Інструкції з діловодства в арбітражних судах України від 27.06.96 №17, порядок ведення загального діловодства у справі порушувався:

у томах №2"в", №2"к", №2"м" взагалі відсутній опис документів, а деякі матеріали не мали нумерації;

у томі 2 "е" стр. 108-119 документи вилучені;

у томах 2 "н", 2"о" неповний опис документів, а у №1 подвійний опис і подвійна нумерація та прикладено 50 арк. матеріалів без опису /стр.105-155/;

третій том містить в собі подвійну нумерацію до 67 арк;

у четвертому томі відсутній опис до 75 арк;

нумерацію аркушів справи проведено олівцем;

в описі відміток про наявність оригіналу чи копії документа, як цього вимагає п.3.5.3 Інструкції, немає.

Про наведені та інші недоліки діловодства у справі голову Вищого господарського суду України повідомлено для реагування.

Заступник Генерального прокурора України В.Кудрявцев

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Теоретично в Україні права і свободи громадян, у тому числі право приватної власності, захищені. Бо стаття 41 Конституції передбачає, що «ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності» та що «право приватної власності є непорушним». До того ж відповідно до статті 8 Конституції в Україні визнається і діє принцип верховенства права, Конституція має найвищу юридичну силу, її норми є нормами прямої дії, а тому «звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується». В теорії все чудово. А на практиці? Десятирічний досвід відносин кредитора (НВО «Агрокомплекс») та боржника (ВАТ «ЛиНОС») свідчить, що красива теорія аж ніяк не збігається із реаліями вітчизняного правосуддя та забезпечення конституційних прав. Покрутившись між нормами державної машини, гарантовані Конституцією права набувають віртуальних рис. Докладно про причини виникнення боргу перед «Агрокомплексом» та про численні факти втручання органів державної виконавчої влади в судовий розгляд ми писали у статтях «Історія боргу Лисичанського НПЗ» (10 вересня 1998 р.), «Феодальне право» (8 жовтня 1998 р.), «Феодальне право-2» (15 лютого 2001 р.) та «Спецоперація «Санація» (2 і 3 серпня 2002 р.).

Держава тільки гарантує?

Остання публікація закінчувалася словами: якщо судові органи України і владні органи глибоко і всебічно не розберуться в ситуації, кредитор буде змушений для відновлення справедливості звернутися на підставі статті 1 протоколу № 1 Європейської Конвенції з прав людини до Європейського суду. І коли сьогодні ще є можливість повернутися до виконання підписаної у 1997 році та підтвердженої у 2001 році Арбітражним судом угоди між «Агрокомплексом» та «ЛиНОСом» і розпочати погашення боргу, то після втручання Європейського суду цей борг може лягти важким тягарем на державний бюджет чи резервний фонд Кабміну, бо саме держава є гарантом дотримання прав в Україні. Та коли не вдається відновити справедливість, стаття 55 Конституції гарантує «право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна».

А про те, що в нас не все гаразд із захистом прав і свобод громадян, свідчить зростання кількості заяв до Європейського суду. Зокрема, Міністр юстиції Олександр Лавринович нещодавно повідомив, що їх сьогодні, за неофіційними даними, 3500, із них 700 уже зареєстровано і 8 прийнято до розгляду. Тільки вдумайтесь у цю цифру — три з половиною тисячі позивачів вважають, що вони використали всі національні засоби правового захисту своїх прав, але так і не змогли їх захистити. І ця цифра з кожним днем невпинно зростає. Тож, на думку Міністра юстиції О. Лавриновича, застосування в судовій практиці Конвенції про захист прав та основних свобод людини набуватиме для української держави дедалі більшого значення. Бо «якщо раніше на питання дотримання Конвенції ми звертали увагу здебільшого в теоретичному плані, то сьогодні це стає великою практичною проблемою. І насамперед, безумовно, для судової системи і суддів», — зазначив міністр («ГУ», 13 серпня 2002 р.).

Програна справа

Ця стурбованість О. Лавриновича практичною стороною проблеми з'явилася не на порожньому місці. Можливо, вітчизняні судді і надалі теоретизували б, якби наприкінці липня 2002 року Європейський суд не прийняв рішення у справі «Совтрансавто проти України» на користь позивача. Суд визнав порушення відповідачем статті 6 Європейської Конвенції (право на справедливий суд) та статті 1 протоколу № 1 до Європейської Конвенції (право на мирне володіння своїм майном). Європейський суд, зокрема, встановив, що будь-яке втручання представників української влади було несумісне з поняттям «незалежного незаангажованого суду». І хоч це рішення ще не остаточне, бо впродовж шести місяців його можна оскаржити, та фінал очевидний: або відповідач добровільно підпише із заявником угоду про компенсацію збитків, або 15 млн. доларів буде стягнуто з бюджету і тоді держава, треба сподіватися, закличе до відповідальності й чиновників. А після цього чиновники різних рангів не зможуть безкарно приймати неправові рішення та тиснути на суд. Проілюструємо, на основі яких аргументів заявника суд погодився із тим, що органи державної влади втручалися у розслідування. По-перше, заявник, не заперечуючи наявності в українському законодавстві правил, що забезпечують незалежність і незаангажованість судів, стверджував, що «факти фінансової залежності судових органів від бюджетів органів місцевого самоврядування, що констатувала Рахункова палата, є способом впливу на судові органи і підкреслюють загрозу, котра нависає над принципом незалежності суду, гарантованим Конституцією». По-друге, «стосовно резолюцій Президента України, заявник стверджував, що їх в першу чергу було адресовано не авторам звернення, а чиновникам вищих ешелонів влади чи суддям, що не мають жодного стосунку до авторів звернення, серед яких фігурувало ім'я голови Вищого арбітражного суду». Заявник звернув увагу суду на телеграму, в якій глава адміністрації Луганської області поінформував Президента України про те, що, незважаючи на його резолюцію, Вищий арбітражний суд скасував постанову і повернув справу на новий розгляд. Це, на його думку, загрожувало нормальній діяльності «Совтрансавто—Луганськ» і зачіпало інтереси України. Глава облдержадміністрації вимагав від Президента термінового втручання у справу з метою захисту інтересів українського підприємства і громадян України. Заявник стверджував, що «відмова судді розглядати справу мала місце через день після того, як нова резолюція Президента України «захистити інтереси України» була відправлена голові ВАСУ». А ще через місяць новий суддя виніс рішення, «сприятливіше для національних інтересів України».

На основі цих фактів Європейський суд визнав такі дії органів державної влади України несумісними з поняттям «незалежного незаангажованого суду».

Резолюція Президента

А тепер уявімо собі можливу справу «Агрокомплекс» проти України» та зіставимо її зі справою «Совтрансавто». У цій статті ми просто фізично неспроможні згадати всі резолюції, що їх розсилали посадові особи, але на деяких зупинимося. Наприклад, 13 липня 1998 року до адміністрації Президента надходить лист, підписаний головою профкому ВАТ «ЛиНОС» В. Скакуном та членом спостережної ради підприємства С. Дорожкіним. Ось що вони, зокрема, пишуть до Президента України: «Ми намагалися використати надані законодавством можливості для зміни ситуації, однак наші зусилля не зустрічають належної підтримки в посадових осіб держави (...) Єдиним державним органом, який займає розумну і зважену позицію, є Фонд державного майна України, який 1.07.1998 року звернувся до Вищого арбітражного суду України з заявою про перевірку в порядку нагляду ухвали ВАСУ від 15.07.1997 року відносно накладення заборони вчиняти дії щодо відчуження належного державі пакету акцій ВАТ «ЛиНОС», оскільки ця ухвала винесена всупереч чинному законодавству України (...) Трудовий колектив ВАТ «ЛиНОС» змушений звернутись до Вас для сприяння у вирішенні цієї справи. Тим більше, що питання про банкрутство ВАТ «ЛиНОС» постало через те, що належні кредиторам нафтопродукти були вилучені (державою, за телеграмою Прем'єр-міністра Л. Кучми від 20 жовтня 1992 року. — **С. Л.**) у нашого підприємства для потреб народного господарства».

Л. Кучма цього ж дня пише резолюцію: «Голубченку. (Першому віце-прем'єр-міністру. — **С. Л.**) Відповід. особисто. Прошу утворити комісію, розібратися. При таких судах ми залишимось без державної власності. Доповісти». **(Див. копію)**. Гадаємо, для Європейського суду вже цієї резолюції було б досить, бо таке втручання Президента є несумісним із поняттям «незалежного незаангажованого суду». Але у даному разі це лише епізод, бо, реагуючи на доручення Президента, Перший віце-прем'єр А. Голубченко надсилає листа трудового колективу із резолюцією Президента для реагування Міністру юстиції С. Станік, голові СБУ Л. Деркачу, Генпрокурору М. Потебеньку, голові Вищого арбітражного суду Д. Притиці. Із цим листом «знайомлять суддів, які розглядають цю справу», та багатьох інших більших і менших начальників. Далі розпорядженням Кабміну від 30 липня 1998 року було створено робочу групу, яка, втім, констатувала, що причина заборгованості «ЛиНОСу» «полягає в тому, що, виходячи з державних позицій та вкрай важкого становища з постачанням нафтопродуктів для збору урожаю в 1992 році, було прийнято відповідне державне рішення». Тобто робочій групі так і не вдалося нічого «накопати» проти «Агрокомплексу». І вона рекомендувала продовжити пошуки: на прохання боржника провести «документальну перевірку щодо визначення розміру майнових вимог кредитора НВО «Агрокомплекс». А поки триватиме перевірка — припинити розгляд справи про банкрутство. На основі цих «висновків» Перший віце-прем'єр А. Голубченко 14 вересня 1998 року пише в листі до голови Вищого арбітражного суду Д. Притики: «Прийняте (Вищим арбітражним судом. — **С. Л.**) рішення спричинило значні матеріальні збитки для заводу (...) Прошу Вас, шановний Дмитре Микитовичу, розглянути висновки робочої групи, скасувати заборону на реалізацію акцій підприємства і відкласти розгляд справи про банкрутство ВАТ «ЛиНОС» до визначення остаточної суми його заборгованості внутрішнім кредиторам». Тобто

фактів немає, а «висновки» — будь-ласка

Якщо комусь здається, що цих резолюцій замало для прийняття Європейським судом рішення про тиск на суд, можемо доповнити це «зібрання творів». Наприклад, 20 березня 2000 року до Президента надійшов черговий лист від керівництва заводу, в якому воно знову скаржилося на «позицію деяких недержавних кредиторів», які «накручують» боргові вимоги. Лист знову закінчувався проханням «надати доручення відповідним державним органам» провести перевірку вимог НВО «Агрокомплекс», природи їх виникнення та визначити справедливу суму боргу». І це після того, як з метою такої перевірки вже створювалися різноманітні робочі групи та відбувалося все те, про що ми писали вище! Зрештою, для того й існують господарські чи арбітражні суди, щоб встановлювати істину, але... Цього ж таки 20 березня 2000 року Л. Кучма надсилає лист керівництва «ЛиНОСу» «для термінового розгляду» голові Державної податкової адміністрації М. Азарову, голові СБУ Л. Деркачу, Міністру внутрішніх справ Ю. Кравченку, голові ВАСУ Д. Притиці.

Із цим листом «знайомлять» суддів

Із цим листом та резолюцією Л. Кучми знову знайомлять суддів. І 28 березня 2000 року вже на листі голови ВАСУ до Президента з проханням «створити робочу групу фахівців для вивчення проблеми» Л. Кучма пише: «Прошу доручити КРУ для виконання». Як бачимо, судові органи підміняються фахівцями здебільшого одного профілю — так званими силовиками із виконавчої влади. Проте й ця перевірка нічого не спростувала, бо факти вперто свідчили: «Агрокомплекс» давальницьку нафту поставив, а «ЛиНОС» нафтопродукти не віддав. Ми могли б навести інші приклади втручання представників виконавчої влади в судове розслідування, але цілком очевидно, що й перелічених фактів з надлишком вистачить для того, щоб Євросуд визнав ці дії несумісними з поняттям незалежного незаангажованого суду.

До речі, саме після описаних вище подій, 12 квітня 2000 року голова ВАСУ Д. Притика, «враховуючи клопотання Фонду держмайна», але не беручи справу до свого провадження, скасував рішення суду про арешт майна та акцій, відкривши тим самим шлях до продажу акцій «ЛиНОСу». Та ми навіть не можемо припустити, що голова ВАСУ не знав: скасувати рішення суду можна лише ухвалою судді у справі чи колегії суддів, які розглядають справу, і аж ніяк не одноосібним рішенням голови ВАСУ.

Продати і забути

Тобто схоже, що після того, як численні «робочі групи» не змогли знайти підстав для відмови «Агрокомплексу» у його справедливих боргових вимогах, приймається рішення продати завод і забути про існування кредиторів. Бо якщо голова Фонду держмайна О. Бондар у згаданому клопотанні (від 3 березня 2000 р.) до голови ВАСУ про зняття заборони на продаж акцій «ЛиНОСу» ще пише, що «опрацьовуються умови проведення конкурсу, які будуть передбачати способи погашення переможцем конкурсу всієї кредиторської заборгованості ВАТ «ЛиНОС», то керівництво «ЛиНОСу» у листі до Президента (від 20 березня 2000 р.) було відвертішим: «На поточний момент практично визначилась зі своїми пріоритетами стосовно заводу «Тюменська нафтова компанія». Як бачимо, про повноцінний комерційний конкурс не йшлося із самого початку. Ще не було оголошено цього так званого конкурсу, а ТНК «практично визначилась». Детальніше про цей «конкурс» трохи далі, а спочатку ми ще раз повернемося до «природи виникнення боргу» перед «Агрокомплексом». Бо хоч КРУ, ДПА та інші структури під час позапланових перевірок «Агрокомплексу» не виявили порушень (ми вже не кажемо, що це справа суду, а не КРУ та ДПА), представники заводу, зокрема, голова профкому В. Скакун у листі до Президента, почали називати кредиторів «новоявленими комерсантами», які підривають «добре ім'я підприємства». А за ним і представники нового власника «ЛиНОСу», зокрема виконавчий директор ТНК Герман Хан, почали заявляти, що борги перед «Агрокомплексом» надумані. Саме це змушує нас згадати ті часи, коли виник борг.

Ще раз про «природу боргу»

У статті «Спецоперація «Санація» ми вже цитували розпачливий лист до Президента України Л. Кравчука, підписаний директором «ЛиНОСу» Горюновим та головою профкому Скакуном про те, що з 28 грудня 1991 повністю припинено подачу нафти на завод. Саме тоді «Агрокомплекс» поставив перші 225 тисяч тонн нафти і мав контракт на постачання ще 335 тисяч тонн. Але змушений був зупинити наступну поставку, бо «ЛиНОС», посилаючись на телеграму тодішнього прем'єр-міністра Л. Кучми про «направлення всього виробленого в жовтні—листопаді автобензину та дизельного пального тільки під державні потреби», відмовлявся повернути належні «Агрокомплексу» нафтопродукти. Останній, у свою чергу, мав підписані контракти з колгоспами та будівельниками, котрі, не отримавши пального, погрожували «Агрокомплексу» арбітражем. «Агрокомплекс» змушений був шукати інші варіанти виконання контрактів, що завдало йому чималих збитків.

Та чи справді пальне, вироблене із нафти, поставленої «Агрокомплексом», було направлене тільки під державні потреби? У цьому великі сумніви, і грунтуються вони на словах самого Л. Кучми: виступаючи 27 жовтня 1992 року у Верховній Раді тодішній прем'єр казав: «Нашвидку зліквідувавши «Держкомнафтопродукт», ми отримали українську державну монопольну компанію «Укрнафтохім», яку лише з гіркою іронією можна назвати державною (...) На базі Лисичанського нафтопереробного заводу, де виробляється близько п'ятдесяти відсотків нафтопродуктів в Україні, створено корпорацію «Фоксойл», головою Ради директорів якої призначено президента «Укрнафтохіму» пана Горюнова (він же — директор Лисичанського НПЗ. — **С. Л.**). Тому не дивно, що Лисичанський завод відправив майже 20 тисяч тонн палива за межі України навіть без ліцензії. Взагалі, «Укрнафтохім», коли хоче, відправляє бензин у Грузію, у Ростов, ще кудись, не піклуючись не те що про державні інтереси, а навіть про правильно виправлені папери» («ГУ», 29 жовтня 1992 р.). Тож хто, як не голова профкому «ЛиНОСу» В. Скакун та Президент Л. Кучма повинні знати, хто підривав «добре ім'я підприємства». До речі, саме тоді, 29 грудня 1992 року, «Голос України» опублікував статтю «Кліщі» на нафтовій жилі», у якій було наведено подробиці діяльності керівництва «Укрнафтохіму». Ось невелика цитата: «Новоявлені бізнесмени не були новачками в цій справі. Ті структури (комерційні. — **С. Л.**) при державних підприємствах очолювали ... директори цих же підприємств, заступники, інші довірені особи, траплялось також, що держпідприємство очолював батько, а комерційне — син чи сват директора, брат, кум чи ще хтось із рідних. Один із лідерів «Укрнафтохіму» Ноцик-батько, наприклад, великодушно візував папери юного комерсанта Ноцика-сина». Після цього було навіть створено урядову комісію з перевірки роботи «Укрнафтохіму», до якої, зокрема, входили Є. Марчук, Ю. Гайсинський, В. Недригайло. От у них би й поцікавитися «природою виникнення боргу».

Але свою визначальну роль зіграла і телеграма Л. Кучми. Бо саме телеграму керівництво «ЛиНОСу» стало використовувати як своєрідну індульгенцію,

щоб не повертати боргу

Тож за цієї ситуації майже припинилися поставки нафти на «ЛиНОС». Наприклад, президент корпорації «Росукрнафтопродукт» Анатолій Богатиренко стверджував («ГУ», 23 січня 1993 р.): «Якщо в Росії уже не командують, то в Україні це ще минає безкарно. Взяти, наприклад, урядову телеграму нового прем'єра Л. Кучми на Лисичанський НПЗ про направлення всього виробленого у жовтні—листопаді бензину і дизпалива тільки на державні потреби. При цьому абсолютно не береться до уваги джерело постачання нафтової сировини і його приналежність. По суті, своїм розпорядженням глава уряду експропріював матеріальні цінності корпорації. Вольовим порядком відібравши в нас нафтопродукти, прем'єр сприяв погіршенню наших стосунків з металургами, яким ми зобов'язані виконати поставки. Не зробивши цього, ми порушуємо договірні зобов'язання, ставимо у складні умови своїх партнерів (...) Врешті-решт, сюди, в Україну, не піде нафта. А це зупинка таких великих нафтопереробних заводів як Лисичанський і Кременчуцький». І як у воду дивився, бо, за повідомленням прес-служби Кабміну («ГУ», 12 лютого 1992 р.), Л. Кучма під час зустрічі із представниками ділових кіл України заявив: «За січень 1993 року з Росії... ще не надходило жодного грама пального. А нам же треба розпочати посівну». Та пальне не надходило. І 7 квітня «Голос України» оприлюднив заяву прес-служби Кабміну такого змісту: «Нині посилено поширюються чутки про жорсткий курс уряду щодо комерційних структур, що займаються поставкою нафти і нафтопродуктів в Україну. Це не відповідає дійсності. Уряд України підтримує усі пропозиції щодо завезення в Україну нафти і нафтопродуктів». Тобто Кабмін виправдовувався за свої дії та заохочував до подальших поставок нафти.

На службі комерційних інтересів

Гадаємо, що з так званою «природою боргу» все зрозуміло. Після того, як Арбітражний суд повністю встановив вину «ЛиНОСу» та зобов'язав його погасити борг, «Агрокомплекс» 19 серпня 1993 року підписав угоду про поставку ще 150 тисяч тонн нафти для «розкрутки» НПЗ, а 20 серпня — ще один договір — про поставку наступних 200 тисяч тонн. Та «ЛиНОС» замість того, щоб повертати борг, належні «Агрокомплексу» нафтопродукти безоплатно передав виробничо-комерційній фірмі «Луганськнафтопродукт». При цьому в акті про безоплатну передачу нафтопродуктів значилося, що його узгоджено з народним депутатом В. Лобачом. (На той час. Пізніше він сам очолив «ЛиНОС», а ще пізніше — «Луганськнафтопродукт». — **С. Л.**). Затвердив акт передачі приватної власності «Агрокомплексу» комерційній фірмі «Луганськнафтопродукт» глава Луганської держадміністрації. Запитуємо ще раз: хто ж підривав «добре ім'я підприємства», як не керівництво самого «ЛиНОСу», державні чиновники та облдержадміністрація? Те саме стосується заяв, що розмір боргів перед «Агрокомплексом» «надуманий», бо, мовляв, враховує індексації. Розуміємо, «заводські комерсанти», забираючи чужу власність, саме й розраховували, що інфляція поступово «з'їсть» борг і власнику нафтопродуктів буде повернуто «кілька копійок». У цьому зв'язку процитуємо слова Л. Кучми, які він сказав 18 травня 1993 року, виступаючи у Верховній Раді: «Ціна на бензин за останні два роки зросла в 1700 разів». Інакше кажучи, лише за 1992—1993 роки борг перед «Агрокомплексом» за допомогою інфляції мав знецінитися у 1700 разів. А ми пам'ятаємо, що справжня гіперінфляція була попереду. До того ж, коли йдеться про індексацію та штрафи, то від значних, що підтверджені судом, сум «Агрокомплекс» відмовився добровільно, що також зафіксовано у судовій справі та договорі із «ЛиНОСом». Тож спроби нових власників «ЛиНОСу» та їхніх старих лобістів поставити під сумнів розмір боргу перед «Агрокомплексом» безпідставні. Врешті-решт, є угода між кредитором і боржником, у якій обидві сторони зумовили розмір боргу та умови його погашення. Але після того, як «розпочався пошук» так званого стратегічного інвестора, «ЛиНОС» узагалі перестав погашати борг. І в цьому йому дуже активно допомагали представники виконавчої влади: мовляв, після продажу «ЛиНОСу» нехай кредиторами займається новий власник. Саме тому було зроблено все, щоб «переломити закон через коліно» та зняти заборону Арбітражного суду на відчуження акцій «ЛиНОСу» до врегулювання боргових відносин. Тим паче, що покупець (ТНК) уже «визначився зі своїми пріоритетами стосовно заводу». Залишалася «звичайна дрібниця» — пристойно подати це як комерційний конкурс з продажу пакета акцій ВАТ «Лисичанськнафтооргсинтез» розміром 67,41% статутного фонду інвестору — «ТНК—Україна» як такому, що запропонував «найвищу ціну» — 53 мільйони гривень. (Раніше ми вже писали, що реальна вартість «ЛиНОСу» близько 5 млрд. гривень, тож навіть віднявши від цієї цифри суму всіх заявлених боргів підприємства, а це близько 1 млрд. гривень, ТНК мала б заплатити за 67% акцій (контрольний пакет) не менш як 2,5 мільярда гривень, та аж ніяк не два відсотки від цієї суми). Тільки, схоже, у цьому випадку все робилося за дешевим рекламним принципом «Навіщо платити більше?»

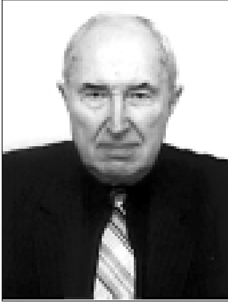
Сергій ЛАВРЕНЮК.
(Далі буде.).

(Продовження. Початок у № 139, 140 2002 року).

Принцип економії репресії

Новому Кримінальному кодексу виповнюється рік

Як створювався найважливіший законодавчий акт сучасної України і яке його значення для розбудови правового демократичного суспільства? Про це розмірковують видатні вітчизняні вчені-правознавці — доктор юридичних наук, професор, академік НАН України, президент Академії правових наук України, ректор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого ***Василь ТАЦІЙ*** *і професор, академік-секретар відділення кримінально-правових наук Академії правових наук України, перший проректор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого* ***Володимир СТАШИС,*** *які брали безпосередню участь у розробці цього документа. Водночас запрошуємо до продовження теми й інших юристів, практиків — висловити свою думку стосовно «ефективності» нового КК.*

Відповідає кращим європейським зразкам

1 вересня минає рік від дня набуття чинності новим Кримінальним кодексом України, який Верховна Рада України ухвалила 5 квітня 2001 року. Прийняттю першого Кримінального кодексу незалежної України передувала напружена багаторічна робота парламентаріїв, учених і практиків, що розпочалася ще 1992 року.

Новий КК України вже отримав позитивну оцінку наукових і практичних працівників і в Україні, і за її межами.

Річний термін застосування нового КК України засвідчив, що він вигідно відрізняється від попереднього і за структурою, і за змістом. У ньому міститься 447 статей. Складається він із Загальної та Особливої частин.

Злочини проти національної безпеки — це злочини проти народу

На першому місці в системі Особливої частини КК — розділ 1 «Злочини проти основ національної безпеки». Прийняттю такого рішення передувала досить напружена дискусія. Деякі вчені, народні депутати України, практики висловлювалися проти розміщення цього розділу на першому місці в системі Особливої частини КК, пропонуючи перемістити його до блоку розділів, що охороняють державу. Проте розробники проекту виявили неабияку принциповість у питанні про місце цього розділу. Призначення його більш значуще, аніж просто захист інтересів держави. Йдеться про захист інтересів України як певної соціальної спільноти людей, які мешкають на одній території і зацікавлені у своєму суверенітеті, збереженні форми державного правління, цілісності та недоторканності держави. Зазначені цінності є складовими частинами поняття «основи національної безпеки України». Їх проголошено в статтях 1 і 2 Конституції України. Крім того, слід зазначити, що тільки в суспільстві, де гарантовані стабільність, державний порядок і безпека, громадська злагода, можливе реальне забезпечення особистих, фізичних і духовних прав людини та громадянина.

Тільки ВР уповноважена визначати дії, які визнано злочином

Кримінальний кодекс України базується на певних вихідних положеннях Конституції України, які мають визначальне значення для розвитку кримінального законодавства.

Це передусім положення Конституції України про визнання та дію в Україні принципу верховенства права, а також про необхідність відповідності законів України Конституції. Згідно з частиною 1 статті 3 Конституції України людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Тому Кримінальний кодекс України передбачає широке коло злочинів проти цих благ, а також досить суворі міри відповідальності за них (аж до довічного позбавлення волі).

Відповідно до ст. 75 Конституції лише Верховна Рада України є законодавчим органом в Україні, і тільки вона відповідно до п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституції уповноважена в законах визначати дії, що їх визнано злочинами, і відповідальність за них. Беручи за основу ці конституційні приписи, ч. 1 ст. 3 КК установлює, що кримінальне законодавство України становить лише Кримінальний кодекс, прийнятий Верховною Радою України.

Окремими статтями КК установлено відповідальність за порушення проголошених Конституцією прав людини і громадянина, зокрема: права людини на життя (ст. 27 Конституції), права на повагу гідності, свободу від катування, жорстокого, нелюдського і такого, що принижує гідність, поводження або покарання (ст. 28 Конституції), права на свободу та особисту недоторканність (ст. 29 Конституції) тощо. Порушення всіх цих та інших прав людини, проголошених Конституцією, визнається злочинним (відповідно вбивство, заподіяння тілесних ушкоджень, катування тощо) і тягне за собою кримінальну відповідальність.

Дітей до 16-ти кримінально не карають

Декриміналізація, тобто виключення із числа злочинних таких діянь, що не становлять небезпеки для суспільства, іншими словами, які не завдають і не здатні завдати істотної шкоди економічним, політичним, соціальним або іншим інтересам особистості, суспільства і держави.

В Особливій частині декриміналізовано понад 30 складів злочинів, бо діяння, передбачені ними, в умовах нових суспільних відносин втратили небезпеку або не потребують заходів кримінально-правового впливу для боротьби з ними, або є спеціальними діяннями стосовно більш загальних, відповідальність за які передбачена статтями КК 2001 року. Це «Злочинно-недбале використання або зберігання сільськогосподарської техніки» (ст. 147-2), «Злочинно-недбале зберігання зерна та насіння олійних культур» (ст. 147-3), «Виготовлення спиртних напоїв і торгівля ними» (ст. 149), «Спекуляція» (ст. 154), «Отримання незаконної винагороди від громадян за виконання робіт, пов'язаних з обслуговуванням населення» (ст. 155-2), «Порушення правил торгівлі» (ст. 155-3), «Штучне підвищення і підтримування високих цін на товари народного вжитку та послуги населенню» (ст. 155-5), «Незаконна торговельна діяльність» (ст. 155-6), «Порушення встановленого порядку промислової переробки або знищення конфіскованих спирту, алкогольних напоїв або тютюнових виробів» (ст. 155-9) та інші.

За деякі злочини, за які особи раніше підлягали відповідальності з 14 років, тепер вік кримінальної відповідальності встановлено з 16 років. Ідеться про умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони, убивство через необережність, а також умисне легке тілесне ушкодження, що спричинює короткочасний розлад здоров'я або короткочасну втрату працездатності. Нарешті, декриміналізовано дії членів сім'ї і близьких родичів особи, котра скоїла злочин, стосовно заздалегідь необіцяного приховування злочину, скоєного членом сім'ї або близьким родичем.

Декриміналізація значної кількості діянь, які КК 1960 року визнавав злочинними, дала змогу на практиці забезпечити реалізацію принципу економії кримінальної репресії.

Класифікація за тяжкістю

Вихідним положенням нового КК є також забезпечення наступності положень, що витримали апробацію часом і відповідають цивілізованим нормам кримінального права. Тож у ньому збережено положення про підстави кримінальної відповідальності, межі дії кримінального закону, форми вини, відповідальність за незакінчений злочин тощо. Як такий, що витримав апробацію часом і показав свою ефективність, збережено і підхід до систематизації статей в Особливій частині КК України за родовим об'єктом зазіхання. Збережено й багато інших складів злочинів, котрі, як показала практика, досить вдало були сформульовані в КК 1960 року.

Передбачено сувору відповідальність за скоєння тяжких та особливо тяжких злочинів з наданням можливості застосування до осіб, які скоїли злочини середньої тяжкості та невеликої тяжкості, покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, і навіть звільнення від кримінальної відповідальності.

У зв'язку з цим слід звернути увагу на те, що вперше в історії кримінального законодавства України проведено чітку класифікацію злочинів: невеликої тяжкості, середньої тяжкості, тяжкі та особливо тяжкі. Ця класифікація не є самоціллю, вона проходить червоною ниткою через увесь зміст Загальної частини КК, тобто залежно від віднесення злочину до тієї чи тієї категорії визначаються кримінально-правові наслідки його скоєння.

Практика показує, що реалізація цих положень дає змогу сконцентрувати основні сили та засоби у боротьбі зі злочинністю на притягнення до кримінальної відповідальності осіб, котрі скоїли особливо тяжкі та тяжкі злочини, а також на попередження та запобігання цих злочинів. Крім того, призначення особам, які скоїли злочини невеликої і середньої тяжкості, покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, а також звільнення таких осіб, за наявності певних підстав, від кримінальної відповідальності дає можливість значно зменшити негативні наслідки криміналізації.

Нові статті для ринкових умов

Новий КК забезпечує відповідність положень кримінального законодавства умовам переходу економіки від планово-адміністративної до ринкової. Так, розділ VII «Злочини у сфері господарської діяльності» Особливої частини КК передбачає кілька груп зазіхань. Перша група — це зазіхання у сфері підприємницької діяльності: «Фіктивне підприємництво» (ст. 205), «Протидія законній господарській діяльності» (ст. 206), «Фіктивне банкрутство» (ст. 218) та інші. Другу групу становлять злочини у сфері фінансової діяльності: «Ухилення від повернення виручки в іноземній валюті» (ст. 207), «Незаконне відкриття або використання за межами України валютних рахунків» (ст. 208), «Порушення законодавства про бюджетну систему України» (ст. 210) та ін. Третя група — це зазіхання на інтереси споживачів товарів і послуг: «Обдурювання покупців і замовників» (ст. 225), «Фальсифікація засобів вимірювання» (ст. 226), «Випуск або реалізація недоброякісної продукції» (ст. 227) та ін.

Практичне застосування розділу VII «Злочини у сфері господарської діяльності» Особливої частини нового КК показало, що передбачені в ньому кримінально-правові норми — це дійові правові засоби боротьби з найнебезпечнішими зазіханнями на економічні відносини в Україні. Зокрема, введення до КК ст. 209 «Легалізація (відмивання) грошових коштів та іншого майна, добутих злочинним шляхом» дало змогу організувати боротьбу з цим видом злочинів. Сьогодні в структурі Головного управління податкової міліції Державної податкової адміністрації України діє спеціальний підрозділ боротьби з легалізацією (відмиванням) грошових коштів та іншого майна, добутого злочинним шляхом, за ст. 209 притягнуто до кримінальної відповідальності значну кількість осіб.

Кодекс містить комплекс норм, спрямованих на боротьбу з організованою злочинністю

Новий КК містить комплекс правових норм, спрямованих на забезпечення правової бази для боротьби з організованою злочинністю та корупцією. Так, у ст. 28 Загальної частини визначено поняття скоєння злочину організованою групою та скоєння злочину злочинною організацією.

Ознаками організованої злочинної групи в КК названо: 1) наявність трьох або більше учасників; 2) їх попередня організація для скоєння злочинів; 3) стійкість злочинного об'єднання; 4) наявність єдиного плану діяльності групи, відомого всім її учасникам; 5) розподіл функцій учасників групи.

Злочинна організація порівняно з організованою злочинною групою характеризується більш високим ступенем стійкості. Злочин визнано скоєним злочинною організацією, якщо його скоєно стійким ієрархічним об'єднанням з трьох та більше осіб. Потрібно також, щоб члени злочинної організації або її структурні частини були об'єднані для скоєння не будь-яких, а тільки тяжких або особливо тяжких злочинів. У цьому разі учасники організації можуть або безпосередньо скоювати такі злочини, або здійснювати керівництво чи координацію злочинної діяльності інших осіб, або забезпечувати функціонування самої злочинної організації чи інших злочинних груп.

Розширено й поняття організатора злочину. В КК 1960 року під організатором розумілася лише особа, котра організувала скоєння злочину або керувала його скоєнням. У ч. 3 ст. 27 нового КК організаторами також визнано: 1) особу, яка створила організовану групу або злочинну організацію чи керувала нею; 2) особу, яка забезпечувала фінансування або організувала приховування злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Слід відзначити і ст. 30 КК, в якій визначено межі кримінальної відповідальності організаторів та учасників організованої групи або злочинної організації. Встановлено, що організатор підлягає кримінальній відповідальності за всі злочини, скоєні організованою групою або злочинною організацією, якщо вони були охоплені його наміром. Інші учасники організованої групи або злочинної організації підлягають кримінальній відповідальності за злочини, в підготовці або скоєнні яких вони брали участь.

У спеціальній нормі Особливої частини — статті 255 — передбачена відповідальність за створення злочинної організації. Складом цього злочину охоплено цілу низку злочинних дій. До них належать передусім створення злочинної організації з метою скоєння тяжкого або особливо тяжкого злочину, участь у ній або у скоюваних нею злочинах. Крім того, злочинними визнано організацію, керівництво або сприяння зустрічі (сходці) представників злочинних організацій або організованих груп для розробки планів та умов спільного скоєння злочину, матеріального забезпечення чи координації їх діяльності. За такі діяння встановлено покарання у вигляді позбавлення волі на термін від п'яти до дванадцяти років.

Ця норма вже застосовується на практиці. За період від дня набрання кодексом чинності в Україні порушено низку кримінальних справ за цією статтею.

Як самостійний злочин у ст. 256 КК передбачено сприяння учасникам злочинних організацій і приховування їх злочинної діяльності.

Важливим інструментом у боротьбі з організованою злочинністю є використання можливостей кримінально-правового компромісу. Так, у ч. 2 ст. 255 КК передбачено звільнення від кримінальної відповідальності учасника злочинної організації за умови, що він добровільно повідомив про таку організацію й активно сприяв її викриттю. Ця норма не поширюється тільки на організатора і керівника злочинної організації.

Відстежити застосування

Річний термін застосування Кримінального кодексу України водночас виявив і певні проблеми. Так, неузгодження низки його положень з Кодексом про адміністративні правопорушення України призвело до збігу деяких диспозицій статей у цих нормативно-правових актах. Оскільки КК відмовився від адміністративної преюдиції, то основним правовим інструментом відмежування адміністративного правопорушення від відповідного злочину стали положення ч. 2 ст. 11 КК про малозначущість діяння. У деяких випадках практика виявила невиправдану конкуренцію кримінально-правових норм. З'ясувалося також, що в санкціях норм, що встановлюють відповідальність за злочини невеликої і середньої тяжкості, недостатньо передбачені нові види покарань — громадські роботи та арешт. На практиці відчутні труднощі під час застосування ст. 9 КК про врахування вироку суду іноземної держави, оскільки в Кримінально-процесуальному кодексі України не передбачено механізм реалізації цієї норми. Досвід свідчить, що не треба все-таки поспішати із внесенням змін і доповнень до нового КК. Поки що до нього внесено дві зміни (посилено санкції статей про хуліганство і свідомо невірне повідомлення про загрозу безпеці громадян) та одне доповнення (встановлено кримінальну відповідальність за порушення законодавства, яке регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання або сировини для їх виробництва). Треба здійснити моніторинг практики застосування нового Кримінального кодексу; зібрати й узагальнити пропозиції вчених і практиків стосовно можливих змін у КК та на основі розроблених положень у недалекому майбутньому підготувати пропозиції про системне внесення доповнень і змін до нього.

Як менші старшим школу влаштували...

Футбол. Кубок країни. 1/16 фіналу. «Зірка» (Кіровоград) — «Арсенал» (Київ). 2:3. «Дністер» (Овідіополь) — «Металург» (Донецьк). 1:0. «Красилів» — «Металіст» (Харків). 1:1 (пенальті — 3:2). «Нафтовик» (Охтирка) — «Дніпро» (Дніпропетровськ). 0:3. «Арсенал» (Харків) — «Таврія» (Сімферополь). 1:1 (пенальті — 5:3). «Нафком-Академія» (Ірпінь) — «Карпати» (Львів). 1:0. «Миколаїв» — «Кривбас» (Кривий Ріг). 0:1. «Олком» (Мелітополь) — «Ворскла» (Полтава). 0:1. «Сталь» (Алчевськ) — «Поліграфтехніка» (Олександрія). 1:1 (пенальті — 4:2). «Борисфен» (Бориспіль) — «Волинь» (Луцьк). 1:2. «Явір» (Краснопілля) — «Чорноморець» (Одеса). 0:0 (пенальті — 7:6). «Спартак» (Суми) — «Оболонь» (Київ). 0:2. «Електрон» (Ромни) — «Закарпаття» (Ужгород). 4:0. «Сокіл» (Золочів) — «Металург» (Запоріжжя). 1:0.

Отож більшість поєдинків відбувалася в гострій і безкомпромісній боротьбі. У чотирьох зутрічах усе вирішили післяматчеві пенальті. Але поки що, на цьому етапі з дистанції зійшла ціла група клубів вищої ліги: «Металург» (Запоріжжя), «Металіст», «Таврія», «Карпати», «Поліграфтехніка» і «Чорноморець». От і виходить, що молодші за рангом влаштували солідну прочуханку старшим. Це — родзинка кубкових баталій, що робить їх захопливими і неповторними.

Біле й чорне

Так сталося, що лідери національного футболу —чемпіон і володар Кубка донецький «Шахтар» та київське «Динамо» — виступали по сусідству, в межах однієї області. Гріх було не побувати на цих поєдинках. А тут ще й колеги з телеканалу «Інтер», щире спасибі їм, люб'язно запросили на свій транспорт, що взяв курс на Житомирщину.

«Система-КХП» (Черняхів) — «Шахтар» (Донецьк). 0:4. Родрігес, 8, Пестряков, 26, Бєлік, 44, Брандау, 65.

«Система-КХП»: Глущенко, Кучерчук, Гошовець, Колесник (Навальний, 59), Панасюк, Грошев (Джус, 33), Купрієнко, Янковий, Віктор Чорний, Юрій Чорний, Юрченко (Бондарчук, 73).

«Шахтар»: Шутков, Окоронкво, Ндіай (Цімакуридзе, 71), Бєлік (Левіга, 68), Конюшенко, Родрігес, Агахова, Бахарєв (Луканич, 46), Пестряков, Брандау, Бредун.

Арбітр — Ігор Ярменчук (Київ).

24 серпня. Черняхів. Стадіон «Колос». 5 000 глядачів.

Що означав для мешканців цього міста поєдинок з чемпіоном, здогадатися не важко. Рівно половина з них прийшла на чепурну спортивну арену, розташовану на березі широкої річки Очеретянки. Було добре видно, як перед поєдинком наставник гостей Невіо Скала захоплено милувався навколишнім мальовничим краєвидом. Своїми відчуттями він, либонь, поділився з тренером збірної України Леонідом Буряком, з яким довгенько розмовляв без перекладача (обидва володіють англійською).

Черняхівчани все зробили для прийому поважних гостей. Напередодні трибуни «вбралися» в індивідуальні пластикові сидіння (дві тисячі штук) білого кольору. Є адміністративний будиночок, де роздягальні, суддівська кімната. Як для колективу другої ліги — чудовий варіант.

Велика заслуга в цьому місцевої влади, дирекції комбінату хлібопродуктів, ЗАТ «Агросвіт» (голова правління, він же — президент футбольного клубу **Віктор Дацьков**).

— Ми пройшли шлях від районних змагань до статусу професіонального клубу, — каже Віктор Михайлович. —За цей час чотири рази вигравали першість Житомирщини і

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Ото краще на дудках грати, ніж хуліганити.

стільки ж разів володіли обласним кубком. Завжди нам допомагала обласна федерація футболу на чолі з її президентом Валерієм Стародубовим. Так триває ось уже п'ятнадцять років.

— Розкажіть трохи про вашу команду.

— У ній здебільшого молоді місцеві вихованці і гравці з деяких інших міст області. Очолюють колектив два старші тренери — Олександр Уник і Геннадій Литвак. Обоє в минулому були добрими футболістами, виступали за різні команди майстрів. Ми люди тверезомислячі і чудово розуміємо, з ким сьогодні гратимемо. Але, хоч би як завершився матч, користь нашій команді буде неабияка. Це і досвід, і школа майстерності та мужності.

Справді, господарі старалися з усіх сил. Щоправда, спершу було помітно, як вони хвилювалися. Особливо воротар Анатолій Глущенко. Але в другому таймі, освоївшись, він чотири рази рятував команду від неминучого голу.

Клас є клас, і «Шахтар» переміг завдяки саме йому. Однак активні господарі кілька разів були за крок від мети. Особливо близько на 74-й хвилині, коли, виконуючи штрафний з лінії карного майданчика, Купрієнко влучив у хрестовину.

Місцеві вболівальники не побачили фірмового кульбіту у виконанні Джулиуса Агахови. Він не забив, бо в інтересах команди цього разу грав правим півоборонцем.

— Головне, що ми переконливо виграли, — сказав він мені після зустрічі. — І обійшлося без травм. Це особливо важливо з огляду на нашу наступну зустріч у Бельгії з «Брюгге».

За якихось десяток хвилин ми дісталися Житомира і потрапили на інший матч.

«Полісся» (Житомир) — «Динамо» (Київ). 0:4. Леандро, 10, Мелащенко, 25, Шацьких, 29, Ідахор, 83.

«Полісся»: Поліщук, Чорний, Якушев, СеPіков (Бутханов, 63), Соболевський (Осипов, 20), Мачоган, Скидан (Стахів, 58), Мартинов, Ібрагімов, Паршин, Коваленко.

«Динамо»: Шовковський, Радченко, Сабличу, Гіоане (Хацкевич, 55), Скоба, Рінкон, Шацьких (Ідахор, 46), Мелащенко (Мілевський, 46), Каддурі, Алієв, Леандро.

Арбітр — Євген Абросимов (Одеса).

24 серпня. Житомир. Стадіон «Полісся». 12 500 глядачів.

Досягнувши великої матеріальної переваги, динамівці після перерви збавили темп, віддали ініціативу господарям. Але «розмочити» рахунок їм не дозволили. Як у боксерів, тримали на дистанції, діючи впевнено й академічно. Та кілька разів житомиряни Стахів і Паршин били зблизька по воротах гостей. В одних епізодах влучали в «молоко», в інших майстерно й надійно зіграв Шовковський.

Уже стало доброю традицією, що Олексій Михайличенко надає можливість пограти юним футболістам.

Оце про світлі моменти. Та, на жаль, був і чорний бік справи.

А джин уже вирвався з пляшки...

Отже, тепер — про величезну ложку дьогтю. Спершу про стадіон «Полісся». Більша частина його трибун — без сидінь. Від місцевих колег дізнався, що реконструкція споруди триває, мов сумнозвісний совковий довгобуд. Це, зрозуміло, створює чимало незручностей для вболівальників. На одній з таких аварійних трибун розмістилася група особливо збуджених. Подейкували, що то була така собі збірна з киян і бердичівців — переважно 14—16-річні підлітки. (Організованих фанів «Динамо» там не було). Чого вони припхалися на стадіон, зрозуміти було не складно. А тут ще й місцеві «розумники» кинули в той натовп кілька порожніх пляшок і каменюк. Тому за фінальним свистком почалося грандіозне бойовисько.

Природно, що кільком міліціонерам, котрі опинилися в тому пеклі, важко було втихомирити роздрочене осине кубло. З паузою на допомогу охоронцям правопорядку кинулися солдати. Та й вони загасити «пожежу» не змогли. У зв'язку з цим хочеться запитати місцеве міліцейське керівництво: чому ще до початку матчу не оточили незвичних прибульців? Так, до речі, чинять у Києві й Донецьку, де грандіозні заходи проходять на найвищому рівні, цивілізовано і культурно. У Житомирі до цієї події, виходить, спеціально не готувалися.

До речі, наприкінці зустрічі на поле кинули димову шашку. Вона спокійно собі дотліла, і жоден з тих, хто мав її забрати, не прореагував на ситуацію.

Беркутівці у бронежилетах і з гумовими киями прибули з великим запізненням, коли конфлікт був у розпалі. І, як часто трапляється у таких випадках, почали гамселити усіх підряд: і винних, і невинних. Були на тій трибуні жінки й діти. Та «доблесні» служиві у крапових беретах і зі специфічною поведінкою цим геть не переймалися. Гнітюче враження. Повірте, від побаченого моторошно ставало.

На жаль, джин вандалізму, як бачимо, вже вирвався з пляшки і дедалі комфортніше почувається на окремих наших стадіонах. Був уже прикрий випадок в Одесі, коли атакували автобус другої динамівської команди. А ще біля цього самого стадіону «Полісся» навесні нинішнього року розтрощили автобус київського клубу «Оболонь». Отож потрібні рішучі і злагоджені дії керівників правоохоронних органів країни і футбольних зверхників. Зокрема ПФЛ, якій доручено проведення національних змагань професіоналів. Поки ситуація дозволяє знищити цього гада в зародку, треба діяти. Інакше вже скоро матимемо англійські або російські проблеми. Нехай Бог милує.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Черняхів—Житомир—Київ.

Висока посада Бубки

Олімпізм. Днями переважною більшістю голосів видатного українця Сергія Бубку обрали головою Комітету атлетів МОК.

Успішні репетиції

Хокей. Київський «Сокіл» удома провів два товариські матчі з білоруським клубом «Вітебськ». І обидва виграв — 4:0 і 3:1. У першому матчі в складі господарів грали зірки НХЛ Дмитро Христич та Олексій Житник. Тепер наша увага — до національної збірної, котра вирушає до Риги. Там вона візьме участь у першому турі Єврохокей-челендж. До речі, у складі синьо-жовтих виступатиме Христич. А після цього повернеться до США.

ТОЧКА ЗОРУ

Неподобство

Я проти того, щоб людей примушували працювати. Я відмовляюся вірити, що якби наші спортивні телекоментатори хоча б раз прослухали у запису свої творіння, то навряд чи добровільно погодилися б без тривалого і різнобічного навчання сідати перед мікрофоном.

Зрозуміло, що моя позиція суб'єктивна. Тим більше, що, знаючи рівень здібностей і підготовки наших телевізійних спортжурналістів, намагаюся не слухати їхнього супроводу змагань. Та сталося так, що протягом кількох днів я не мав вибору, як тільки задовольнятися вітчизняною телепродукцією.

Колись у студентські роки нам казали, що коментатору, ведучому, диктору, кожному, хто планує професіонально займатися радіо- або тележурналістикою, важливо мати відповідні: темп, тембр голосу, артикуляцію, словниковий запас, чітко вимовляти всі букви, правильно ставити наголос. Багато чого.

Отож долучився я до трансляцій футбольних матчів «Шахтар» — «Брюгге», «Динамо» — «Левський-Спартак» та чемпіонату Європи з легкої атлетики. Відповідно зі словесним супроводом Гливинського, Вацка і Шарпанського.

Одразу зазначу, особисто не маю жодних претензій до будь-кого з них як до людей. Але я не збираюся з ними сідати за чарку, мені потрібна їхня компетентна думка. Навзамін отримую якийсь сурогат дилетантства. До того ж складається враження, що стали пани Гливинський і Вацко до роботи з хронічним нежитем. Годі від них вимагати знання предмета, але я мав би розуміти, що вони взагалі говорять. Ковтання слів, незакінчені фрази, нечітка вимова прізвищ, а часом і незнання, хто під яким номером грає, призводять до смішного. Гливинський, наприклад, винайшов «бельгійську мову». Я не здивуюсь, якщо він порадує нас югославською або австрійською. Очевидно, відсутність елементарних знань він намагається компенсувати використанням красивих, на його думку, словечок. Поліклад «креативу». Сподіваюся, про значення цього слова він здогадується.

А Вацко, вочевидь, ставиться до української мови зовсім недбало. Я вирішив порахувати його «перли». Ось кілька: «на себе не подібний», «вердикт був строгий», «слідкуюсь за тилами».

Словниковий запас обох доблесних коментаторів, як вони себе називають, бідніший, ніж у відомої героїні «Дванадцяти стільців».

Та перевершує Гливинського і Вацка ветеран спортивної журналістики пан Юхим Шарпанський. Власне, він завжди був таким. Амбіційним і, на жаль, закостенілим у своїх недоліках. Ще років з двадцять тому на телевізійних тижневих оглядах Держтелерадіо УРСР не раз наголошувалося на русизмах, невдалих побудовах фраз, вадах мовного апарату пана (тоді товариша) Шарпанського. Роки нічого не змінили. Судіть самі: «я віжу», «велікий темп», «стипль-чез зріс», «підісят два», «сняв капелюха», «колі б він цього не сробив»... Оці вирази аж ніяк не можуть служити еталоном української мови. Зважте, потік суржику вихлюпується на мільйонну аудиторію. Хтось, а надто учні шкіл, можуть подумати, що це і є мовні зразки.

Цьому неподобству треба покласти край. Якщо в телекомпаніях недостатньо своїх фахівців, то варто створити громадську атестаційну групу. Запросити мовознавців, режисерів-професіоналів, акторів, дикторів (які це подекуди практикують) і без їхньої згоди не допускати до ефіру войовничих недоук.

Анатолій ФЕДОРІВ.

ФОТОФАКТ

Найдоросліша учасниця 11-го міжнародного напівмарафону «Кубок незалежності-2002», 78-річна киянка Олена Федорівна Чуб здолала 9-кілометрову дистанцію. Та ще й стала срібним призером у своїй віковій групі змагань, котрі традиційно проводяться у нашій столиці. Цього разу на старт вийшли понад півтори тисячі учасників з усіх куточків України та із сусідніх країн.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Об'єднали навіки нас Володимир Святий і Батько Тарас

(Початок на 1-й стор.).

І справді-бо, хіба не за часів Володимира Київська держава стала чи не наймогутнішою у Європі? Хіба не уособлює тяглість поколінь і традицій державотворення Тризуб — герб князя Володимира Святого і герб сучасної Української держави?

Хіба не Михайло Грушевський став кумиром української молоді на початку минулого століття? Хіба не він очолив Центральну раду часів Української Народної Республіки? Хіба не в той короткий — з точки зору вічності — часовий проміжок закладалася ідеологія Української держави, яка стала зразком і для нинішнього покоління української еліти?

А що вже казати про постать Великого Кобзаря! Недаремно ж бо він став духовним батьком усіх сущих і прийдешніх поколінь українців.

Без них, зазначив у своїх роздумах Володимир Литвин, як і без Ярослава Мудрого, Богдана Хмельницького, Пилипа Орлика, Івана Франка, Володимира Вернадського, Олександра Довженка, «світ значно збіднів би».

Нинішнє святкування — радість зі смутком на очах: надто багато втрат зазнала Україна за останні місяці. Вибухи на шахтах, катастрофа на львівському летовищі Скнилів забрали у рідних і близьких десятки дорогоцінних життів.

Не знаю, як хто, а я звернув увагу на те, що в Міністра оборони Володимира Шкідченка, який виступав з традиційною промовою на параді 24 серпня, здригнувся голос, коли він просив пробачення у співвітчизників за невиправні втрати з вини військових.

Напевне, кожному з нас треба, поклавши руку на серце, чесно зізнатися, чи все він зробив на своєму місці для того, щоб Україна стала ще заможнішою, авторитетнішою.

Цьогорічне святкування водночас засвідчило: політична еліта держави, зокрема її керівництво, прагне надати нового динамізму реформам. Не тільки економічним, а й політичним.

Зрозуміло, мажорних нот у цих післясвяткових роздумах могло бути значно більше. Тим паче нам є, попри все, чим гордитися. На ще не надто довгому шляху становлення Української держави були не тільки терни. Були і здобутки. І, певен, ще будуть. Головне, щоб ми усвідомили власну причетність і відповідальність за те, що «буде з Батьківщиною і з нами».

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА, Укрінформу.

Лінії на синьому

ЛЮДИНА-ЕПОХА

Учора виповнилося 89 років від дня, коли Петро Нестеров описав у небі свою знамениту петлю десь над «Голосом України». Якого, втім, тоді ще не існувало.

Колись один класний художник Михайло Ніколаєв показав мені нову картину з намальованим на ній чи то ласо, закинутим під небо, чи то закрученим щурячим хвостиком. «Картина має назву «Льотчик Нестеров», — Мишко висунув уперед підборіддя. — А Нестеров — то мій далекий родич».

З тих пір петля Нестерова асоціюється у мене з тим оригінальним живописним рішенням. Та й образ героя, який загинув у 27, мимоволі час від часу нагадує про себе. Приміром, працюю на вулиці Нестерова — такий само короткій, як життя Петра Миколайовича. Вуличку назвали так 1958 року. Подейкують, десь тут, неподалік від сучасної редакції, у 1913 році Нестеров накреслив літаком свою вертикальну петлю (у районі метро «Шулявська» та довженківської кіностудії колись було льотне поле). Можливо, це сталося трохи ліворуч або трохи праворуч. Та чомусь дуже хочеться, щоб герой кружляв саме над майбутнім «Голосом України». Таке воно, нездоланне прагнення бути причетними до історії...

Кар'єра штабс-капітана Нестерова була миттєвою, довжина якої — два роки (уродженцю Нижнього Новгорода нині 115). Випускник офіцерської повітроплавальної школи в Гатчині (1912-й) через рік став начальником авіозагону 7-ї повітроплавальної роти в Києві, а трохи пізніше — начальником 11-го корпусного загону 3-ї роти. Крилатий син людства нестримно прогресував і очолив перший в історії авіації груповий політ з посадками на незнайомій території за маршрутом Київ—Остер—Ніжин—Київ. А незабаром була петля і ще кілька рекордних перельотів. В останній свій рік Нестеров мешкав на вулиці Московській. Живу неподалік, тому часто дивлюся на обличчя з меморіальної дошки, подумки відзначаючи, що відважний льотчик виглядав старше за свій вік. Певне, ті, хто залишають цей світ рано, саме тому й роблять це достроково, що на момент смерті встигають виконати свою місію на землі.

...Старовинне красиве містечко Жовква на Львівщині ще не так давно називалося Нестерів (на західноукраїнський манер) — на честь Петра Миколайовича. Тепер місту повернули історичну назву, відхрестившись від усього, що пов'язано з російським льотчиком. Та, розмірковуючи об'єктивно, засновник вищого пілотажу креслив свої лінії на небі не для якогось окремого народу — для світу. І — для себе. Піонерові неба, повітряному маргіналові, певно, було замало подвигів за життя. Нині його красиву загибель над небом Жовкви у першу світову обов'язково занесли б до Книги рекордів Гіннесса: Нестеров перший (знову-таки) пішов на повітряний таран, льотчика не стало в тому самому бою. Поховали Петра Нестерова в Києві — спочатку біля Аскольдової могили, а пізніше прах перенесли на Лук'янівське кладовище.

Разом з першим і останнім тараном Петра Миколайовича до книги рекордів, мабуть, увійшло б і все його несамовите, просякнуте ризиком, феноменальне життя.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Народ назвав їх журавлями

ПОБАЧЕНЕ В ДОРОЗІ

Новоселицький район можна сміливо заносити до Книги рекордів Гіннесса за кількістю криниць-журавлів, які до цього часу збереглися на його теренах. У степовій бессарабській зоні Чернівецької області такі криниці були неодмінним атрибутом ландшафту. Копали їх переважно вздовж доріг, аби кожен подорожній міг втамувати спрагу. На цямриннях вирізьблювали напис на честь того, хто офірував кошти на облаштування муррованки. В Новоселицькому районі цей звичай зберігся й донині.

За селом Ваньчиківці гордо височіє журавель, споруджений братами Говорнянами. Криницю вони викопали на згадку про своїх покійних батьків. На західній околиці теж є кілька кадубів, які звели мешканці села. Біля криниць часто будують ще й невеличкі каплички, аби було де помолитися Богу чи запалити свічку. Ставлять журавлі і на спомин про загиблих на війні, а тепер уже й на згадку про померлих на чужині нелегалів-заробітчан.

Найбільше таких криниць у селі Тарасівці Новоселицького району. Я налічив їх тут понад шістдесят. І всі вони розташовані обабіч шляху, що веде до Молдови. Їх ніхто не замикає на колодки. Вони відкриті для кожної спраглої людини. На цямринні обов'язково знайдете кухлика. Правда, він прив'язаний ланцюгом. Це запобіжний захід щодо тих, хто має липкі руки на чуже.

У Тарасівцях збереглися журавлі, які були поставлені ще в позаминулому столітті. Аби відро швидко наповнювалося водою, до нього прикріплюють грузило. Колись це був звичайний камінь-кругляк, принесений з берегів Пруту, а тепер до обруча кріпиться шестірня від трактора чи комбайна або інша деталь.

У Ваньчиківцях такі криниці добротніші, краще оформлені. На бетонному цямринні майстри вирізьблюють лебедів, лелек, жар-птиць. А дехто споруджує цямриння у вигляді великого глечика. Гарні журавлі можна побачити і в селі Маршинці. В дитинстві пила воду з такого кадуба мешканка цього населеного пункту, нині естрадна примадонна, народна артистка України і Молдови Софія Ротару.

Є криниці-журавлі і в самій Новоселиці. Хоча в радянські часи була дана команда переобладнати їх на більш цивілізовані, оскільки через цей райцентр мали нести вогонь Московської олімпіади.

Дехто вважає такі криниці пережитком минулих епох, допотопною архаїкою. Проте це хибна думка. Вони передовсім є промовистими свідками побутової культури буковинців. Селам ці етнографічні раритети додають особливого шарму. Тому тут часто зупиняються зарубіжні туристи, аби зафіксувати відеокамерою чи фотоапаратом дивні криниці, які нагадують цибатих журавлів.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Фото автора.

У НОМЕР

Запоріжжя

Президенти приїдуть і госпіталь збудують

Нинішній рік у Запорізькій області оголошено роком підтримки ветеранів, інвалідів та інших категорій громадян, що потребують соціального захисту.

Така мета акції «Відкрий серце добру», яка була схвалена на недавній колегії облдержадміністрації. В рамках акції заплановано і будівництво на базі місцевого санаторію «Великий Луг» першого в регіоні госпіталю для ветеранів Великої Вітчизняної війни.

Його відкриття намічалося ще на 9 Травня. Проте із 3 млн. 241,6 тис. грн., закладених у кошторис будівництва госпіталю, поки що освоєно менше половини. Схоже, не всі керівники запорізьких підприємств і організацій поспішають відкрити своє серце, навіть за рахунок благодійних внесків. Довелося голові облдержадміністрації Євгену Карташову всі роботи з будівництва госпіталю взяти під особистий контроль. Відкрити госпіталь планують 10 жовтня — під час візиту до Запоріжжя президентів Росії та України.

Олександр АБЛІЦОВ.

Рівне

Дерманський світильник

Нинішній Першовересень у старовинному Дермані Здолбунівського району збігається із 400-річчям створення першої у цьому селі школи, яка існувала при Дерманському монастирі. З цієї нагоди на території Дерманської гімназії, що теж має славну історію (з нею пов'язані імена Бориса Тена й Уласа Самчука), відбудуться урочистості. Крім традиційного «Першого дзвоника», тут пройде літературно-мистецьке свято «Дерманський світильник», присвячене пам'яті відомого українського письменника Уласа Самчука. А другого вересня в Рівненському гуманітарному університеті відбудеться наукова конференція, присвячена його творчості.

Олександра ЮРКОВА.

Луганськ

...І закон Божий

У Луганську готується до відкриття православна гімназія.

Її створюють на базі школи гуманітарного профілю з поглибленим вивченням історичних дисциплін. Навчання і виховання учнів провадитиметься під спостереженням Луганської єпархії. Особливу увагу в гімназії приділятимуть церковному співу, а для практичних занять учнів залучатимуть до богослужіння. Добір викладачів вимогливий і суворий: педагоги мають бути із православних християн, жити духовним церковним життям і служити прикладом православного християнства. Таких у Луганську зовсім небагато. Значно більше бажаючих вивчати віронавчальні дисципліни.

Алла АНТИПОВА.

Черкаси

«Я мрію, щоб усміхалися всі мами...»

Такі слова написав шестирічний Андрійко, першокласник однієї з черкаських шкіл, у першому в своєму житті творі.

«А я хочу вирости сильною людиною, щоб захищати свою сестричку, усіх, хто не може себе захистити...». «Я мрію, коли виросту, стати красунею, поїхати в Париж і виступити на конкурсі краси. Щоб там усі здивувалися і сказали: «Ця дівчина-красуня — з України. Є така чудова країна, де росте багато хліба, багато садків і діти там дуже щасливі...»

Це рядки з творів, надісланих на конкурс «Про що я мрію у своєму житті», проведений напередодні Свята незалежності черкаською дирекцією «Укрпошти».

Усі конкурсанти виявилися життєлюбними, оптимістичними людьми, котрі хотіли б багато змін у своїй країні. Всіх їх поштовики нагородили грамотами і пам'ятними подарунками.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Суми

Повернулася... королевою

із Країни вранішньої свіжості колишня випускниця Шосткинської школи мистецтв, а нині студентка Київського музичного училища імені Глієра Анастасія Ліперт.

Молода вокалістка з тріумфом зійшла на найвищий щабель п'єдесталу пошани представницького Міжнародного фестивалю мистецтв молоді у Пхеньяні, в якому взяло участь 113 співаків з десятків країн світу. 19-річна українка з однаковим натхненням виконувала на конкурсній сцені оперні твори й корейські пісні. Однак глядачів і членів журі найбільше полонили невмируща арія з «Аїди» та українська пісня «Нащо мені чорні брови».

Свій перший великий успіх шосткивчанка розділяє з наставниками, першим серед яких була педагог з вокалу Валентина Єжель, і мріє в майбутньому нести в світ пісенні скарби рідної України.

Владислав ЖМУРКОВ. ▼

«ВИЩА ПРОБА» ДЛЯ ГІРНИКІВ

22 серпня у Києві в рамках національної іміджевої програми «Лідери XXI століття» відбулася всеукраїнська конференція «Від лідера-керівника до підприємства-лідера», на якій було узагальнено досвід з розробки і реалізації стратегії просування вітчизняних торгових марок, позиціонування їх в умовах ринкової економіки. Під час ділового прийому на конференції низка підприємств України отримала винагороди за високу якість своєї продукції та інші виробничі досягнення. Серед лауреатів громадського знака якості «Вища проба» були й підприємства з промислової Донеччини.

ВАТ «Дружківський машинобудівний завод» отримав почесну відзнаку за високу якість та конкурентоспроможність механізованих кріплень ДМ та КДД. Фахівці розуміють, що від надійності кріплення вибоїв залежить безпека шахтарської праці.

ЗАТ «Горлівський машинобудівник» може сміливо ставити «Вищу пробу» на маркування комбайнів вугільних уніфікованих РКУ 10 та РКУ 13, які є втіленням останніх інженерних розробок та наукової думки. Пропонуємо вашій увазі друковані портрети цих підприємств.

Завод, про який писав Купрін

Історія Дружківського машинобудівного заводу бере початок у 1893 році, коли французькими промисловцями був заснований Дружківський металургійний завод. Уперше про нього згадувалося в газеті «Киевлянин» від 30 травня 1896 року у розділі «Часть неофициальная». Стаття називалася «Рельсопрокатный завод», а автором її був Олександр Іванович Купрін. У 1920 році на базі металургійного та машинобудівного заводів було створено один — Торецький державний машинобудівний завод з випуску продукції для вугільної промисловості та залізничного транспорту. Пізніше завод повністю перейшов на випуск гірничошахтного обладнання (ГШО). Тут виробляли великовантажні вагонетки, електровози, продовантажні машини тощо.

За великі трудові досягнення в галузі виробництва ГШО колектив заводу не раз було відзначено урядовими нагородами, почесними грамотами й дипломами міжнародних та вітчизняних виставок. Продукція заводу успішно працює в Україні, Росії, Білорусі, Болгарії, Ірані, Іспанії.

Нині ВАТ «Дружківський машинобудівний завод» є одним з найбільших підприємств вугільного машинобудування України і країн СНД з випуску гірничошахтного обладнання. Завод має потужну виробничу базу, яка представлена механообробним, ливарним, зварювально-складальним та іншими виробництвами, що працюють на новітніх технологіях.

Уже чотири роки керує колективом висококваліфікований фахівець директор—голова правління Сергій Віталійович Рябцев. Завод активно освоює випуск нового обладнання, яке не поступається зарубіжним аналогам, або взагалі раніше не території України не випускалося. Крім того, розширюється перелік товарів народного споживання, запчастин для сільгосптехніки, металоконструкцій тощо. До того ж підприємство виконує індивідуальні замовлення, що дає можливість здійснювати технічне переоснащення вуглевидобувної галузі України та розвивати вітчизняне вугільне машинобудування.

Найголовніша мета сьогодення для дружківців — відновлення взаємовигідних економічних зв'язків із вуглевидобувними підприємствами Росії. Важливою у розв'язанні цього завдання була участь у VIII міжнародній спеціалізованій виставці-ярмарку «Уголь России и Майнинг-2001», що відбулася в Новокузнецьку Кемеровської області. В ній взяли участь більш як 214 фірм. Найбільш змістовна та презентабельна серед українських підприємств була експозиція ТОВ ТПК «Укрвуглемаш», до якої входить ВАТ «Дружківський машинобудівний завод». Представлене обладнання викликало велику зацікавленість з боку гірників Росії, які уклали цілий ряд угод на постачання української продукції. Тож недарма дружківці поїхали з виставки з Дипломом I ступеня.

Продукцію заводу використовують на провідних вугільних підприємствах Донбасу: шахтах імені Засядька, «Краснолиманська», «Червоноармійська-Західна», «Південно-Донбаська № 3».

Якісна продукція ВАТ «Дружківський машинобудівний завод» підвищує ефективність праці та її безпеку, що дуже актуально на вуглевидобувних об'єктах.

Завод не раз представляв свою продукцію на міжнародних виставках у Ганновері (Німеччина). Має почесні дипломи та нагороди.

Наказом Президента України у 2000 році група працівників заводу отримала Державну премію за досягнення в галузі науки та техніки, а саме — за надзвичайно якісне, сучасне, високоефективне гірничошахтне обладнання.

Ті, що стояли біля витоків індустріалізації Донбасу

ЗАТ «Горлівський машинобудівник» — одне з найбільших в Україні виробників гірничошахтного обладнання. Завод має багаторічний досвід не тільки виробництва, а й розробки машин для вугільної промисловості. Він і нині безперервно оновлює випуск продукції відповідно до потреб ринку, а також новітніх технічних досягнень.

Гірничошахтне обладнання ЗАТ «Горлівський машинобудівник» відоме далеко за межами України. Вугільні комбайни заводу працюють у багатьох країнах світу.

Підприємство має славну історію. Воно було збудоване у 1895 році Франко-Бельгійським акціонерним товариством. Тобто одне з перших поклало початок промисловості Донбасу. Спеціалізувався завод на виробництві гірничошахтного обладнання і ремонті закордонної техніки. У 30-х роках минулого століття почав виробляти вітчизняні врубові машини та вугільні комбайни. За сумлінну працю і великі досягнення у розвитку вугільної промисловості колектив підприємства не раз нагороджував уряд. Завод — кавалер ордена Трудового Червоного Прапора. У 1949 році тут було розпочато випуск вугільних комбайнів із гордою назвою «Донбас».

Темпи розвитку вуглевидобутку у той час були значні. Це вимагало від машинобудівників постійної роботи над вдосконаленням та розширенням номенклатури техніки, що вироблялася. Донбас відрізняється значними глибинами розташування вугільних шарів та крутим кутом їх падіння. Тому за короткий час завод починає виробляти комбайни, що працюють саме в таких геологічних умовах. Розробка заводськими винахідниками гідравлічних механізмів подачі створила передумови для освоєння нових шнекових комбайнів типу ГШ та КШ. У 70—80 роках стали до ладу вугільні комбайни, оснащені засобами автоматики та пилоутримання.

Наприкінці 80-х горлівчани почали виготовляти уніфіковані комбайни типу РКУ, які добре зарекомендували себе у гірників. У 1975—1983 роках відбулися технологічне переоснащення та реконструкція механоскладального виробництва, що дало можливість підвищити ефективність праці. Все гірничошахтне обладнання, що випускають на заводі, конкурентоспроможне і має високий ступінь патентного захисту.

Розповідає директор ЗАТ «Горлівський машинобудівник» Григорій Григорович Махов: «За весь період праці підприємства було виготовлено більш ніж 50 000 одиниць гірничошахтного обладнання, в тому числі 42 796 одиниць вугільних комбайнів.

Нині завод виробляє очисні комбайни, стругові установки та інше гірничошахтне обладнання. **2002 рік буде визначним в історії нашого підприємства. Цього року завод у тісному співробітництві з торговельно-промисловою компанією «Укрвуглемаш» та інститутом «Дондіпровуглемаш» починає випуск нових моделей вугільних комбайнів та освоює виготовлення прохідницьких комбайнів на весь діапазон гірничих виробок.** Це неймовірно важке завдання вже майже вирішено. На виставці «Вугілля/Майнінг-2002», яка відбудеться у Донецьку з 3 по 6 вересня 2002 року, буде виставлено цілу низку очисних та прохідницьких комбайнів, які повністю замінять типи машин, що випускали раніше:

1. Установка анкерного кріплення УАК;
2. Прохідницькі комбайни КПД, КПУ;
3. Вугільні комбайни УКЛ-300, 1КДК-500, 2КДК-500, КДК-700.

Це сучасне високопродуктивне, надійне, з доброю діагностикою гірничошахтне обладнання, безперечно, дуже сподобається гірникам.

У 2003 році буде проведено промислові випробування виставкових зразків та розпочато їх серійне виробництво.

Перехід на виготовлення нових моделей вугільних комбайнів та освоєння виробництва прохідницьких комбайнів дасть змогу абсолютно впевнено утримувати свої позиції на ринку комбайнів нашої країни, а також достатньо просунутися на ринки гірничошахтного обладнання Росії, Казахстану та Білорусі.

З другої половини 2003 року заплановано збільшити реалізацію продукції в 2—2,5 разу, що значно поліпшить економічні показники підприємства, та дасть можливість збільшити заробітну плату робітникам.

Розроблено програму широкомасштабної реконструкції заводу з урахуванням сучасних вимог до підприємства: повна комп'ютеризація, впровадження автоматизованих технологічних ліній з використанням електролазерних засобів контролю вимірювань та якості металопродукції. З 2003 року ця програма почне втілюватися в життя, і до 2005 року завершиться її впровадження».

День незалежності України трудівники заводу зустріли з гарним настроєм, з перспективою та твердою впевненістю в чудовому майбутньому свого підприємства.

ДТГО «Південно-Західна залізниця» інформує

про введення з 01.09.2002 року нових роздрібних тарифів на електроенергію без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО «Південно-Західна залізниця», крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	145,22	223,04	Електрифікований залізничний транспорт	145,22	223,04
			Непромислові споживачі	145,22	223,04
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	145,22	223,04	Виробничі с/г споживачі	145,22	223,04

Згідно з Постановою НКРЕ від 29.12.98 р. № 1676 для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі коефіцієнти: нічний період, 0,25; напівпіковий період — 1,02; піковий період — 1,80.

Тарифи на електричну енергію, яка відпускається на потреби опалення та гарячого водопостачання (на 1 та 2 класі), визначаються шляхом множення встановленого тарифу для споживачів на відповідний тарифний коефіцієнт:

Нічний період — 0,4; денний — 1,8

Роздрібні тарифи розраховані з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ціна на розрахунковий період грн./МВтгод	115,25	Постанова НКРЕ № 913 від 21.08.02.
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	2,96	Постанова НКРЕ № 632 від 12.06.02.
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	16,58	Постанова НКРЕ № 632 від 12.06.02.
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод	18,66	Постанова НКРЕ № 816 від 25.07.02.
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод	72,76	Постанова НКРЕ № 816 від 25.07.02 р.
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод) Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	2,04 10,22	Постанова НКРЕ № 816 від 25.07.02.
Прогнозована середня закупівельна ціна (грн./МВтгод)	120,83	

До уваги акціонерів

ВАТ «Страхова компанія «Універсальна»

Згідно зі ст. 43 Закону України «Про господарські товариства» за рішенням Ради директорів порядок денний загальних зборів акціонерів ВАТ «Страхова компанія «Універсальна», що відбудуться 7 вересня 2002 року об 11 годині за адресою: м. Львів, вул. Ак. Єфремова, 32а доповнено наступними пунктами:

• Питання 3 доповнено: м. Любомль, м. Ратне, м. Володимир-Волинський, м. Ковель, м. Рава-Руська, м. Яворів, м. Мостиська.

• Питання 4 доповнено: м. Любомлю, м. Ратному, м. Володимиру-Волинському, м. Ковелю, м. Раві-Руській, м. Яворові, м. Мостиській.

Стали перші

За рейтинговою оцінкою підсумків господарської діяльності підрозділів УДППЗ «Укрпошта» в першому півріччі Житомирська дирекція посіла перше місце. Це неабияк приємно, бо три роки тому, коли її тільки-но очолив Володимир Закусило, ситуація була кризова — чотири мільйони гривень боргів. А в першому півріччі цього року — 257 тисяч гривень чистого прибутку.

Олексій КАВУН.

Овації — за грацію

СПОРТИВНИЙ ТАНЕЦЬ

Через напрочуд сонячну погоду, що заохочувала до відпочинку на відкритому просторі, та розмаїття розважальних заходів у святковому Києві лише справжні прихильники руху і грації завітали до столичного Палацу спорту. Саме там 24 і 25 серпня в рамках проекту «Кубок Незалежності-2002» пройшла ціла серія змагань зі спортивного танцю, а саме Чемпіонат Східної Європи, Кубок України та Другі відкриті міжнародні рейтингові змагання серії «Гран-прі АСТУ». Під загадковою абревіатурою ховається Асоціація спортивного танцю України — один з організаторів змагань. Організаційний клопіт з нею розділили також Держкомспорт України, Міжнародна федерація спортивного танцю, столична міськдержадміністрація та Національний університет культури і мистецтв, чий енергійний ректор (він же народний депутат України) Михайло Поплавський очолив оргкомітет присвячених Дню незалежності турнірів.

А тепер про суддів, призи, «правила гри» і переможців.

Відкриті міжнародні рейтингові змагання «Гран-прі АСТУ» — це другий етап турніру (перший пройшов у липні цього року в Одесі, а заключний відбудеться у грудні в Києві). За підсумками року 12 кращих танцювальних пар отримають призовий фонд загальною вагою 15 тисяч доларів. А переможці в кожній віковій категорії — можливість узяти участь у славнозвісному й престижному Блекпулському фестивалі спортивного танцю у Великій Британії.

Перспектива, що не кажіть, приваблива. «А судді хто?» — запитали журналісти організаторів під час прес-конференції напередодні змагань. На що голова асоціації Святослав Влох відповів: «Майстерність у такому виді спорту, як спортивний танець, не має метричного вимірювання. І лише висококваліфіковане міжнародне журі може оцінити професійність танцювальної пари. А сума їх суб'єктивностей дорівнюватиме об'єктивності...». На чемпіонат до столиці було запрошено 14 арбітрів із різних країн світу.

Фото Сергія НЕЧАЯ.

Згідно з календарем змагань Держкомспорту України відбувся також Кубок України. Переможці у вікових категоріях ювенали I—II, юніори I—II, молодь і дорослі представлятимуть Україну на офіційних Кубках Європи та світу.

Кульмінацією святкових змагань у рамках «Кубку Незалежності-2002» став Чемпіонат Східної Європи в програмі десяти танців. Кожна країна-учасниця, а серед них — країни Прибалтики, Закавказзя, Росія, Білорусь та Молдова, мала можливість представити три кращі пари. Україну гідно репрезентували: донецький дует Катерина Спаситель та Максим Буланий — III місце, кияни Ганна Лантух та Антон Колюбаєв (чемпіони Східної Європи в латиноамериканській програмі) — II місце й Ольга Урумова та Дмитро Влох (дворазові чемпіони світу) — I місце.

На п'яти нашим переможцям наступали естонський і білоруський дуети. Серйознішу конкуренцію українським парам склав грузинський дует Саломе Ломсадзе та Олександр Чесноков, що посів лише четверте місце. Але найбільш блискучим, технічним і емоційним був виступ італійських танцюристів Дебори Чеччіо та Даніеле Лоді (Daborah Ceccio, Daniele Lodi). Вони вибороли II місце в латинській програмі. Проте гості чемпіонату з Італії й Грузії отримали також найкращий приз — овацію залу. А в Палаці спорту, нагадаю, були виключно прихильники і знавці спортивного танцю...

Юлія ПОТАПЕНКО.

На знімку: переможці — Ольга Урумова та Дмитро Влох (I місце).

Ухвалою Господарського суду Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська,11 від 9.07.2002 року по справі № Б-9/688 відкрито ліквідаційну процедуру підприємства «Долинатеплокомуненерго» (Івано-Франківська область, м. Долина, вул. Грушевського,26 «б», код ЄДРПОУ 23799052, р/р 260093011435 у відділенні ощадного банку № 6343, м. Долина, МФО 336536), визнаного банкрутом постановою Господарського суду від 27.04.2000 року.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Гуменюк В. В. (ліцензія № 047774 від 10.10.2001 р. конт. тел. 80342276028).

Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Івано-Франківської обл. (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справи про банкрутство:

1. ТзОВ «Тадей» справа № Б-11/142 (юридична адреса: 78607, с. Смодна, вул. Набережна, 1, Косівського р-ну Івано-Франківської обл., код ЄДРПОУ 22192678, р/р 26008301134 в Косівському відділенні Ощадбанку України, МФО 336569. Розпорядником майна призначена Саєвич Н. А., ліц. № 249547, м. Коломия, вул. Костомарова, 4/108);

2. ПП «Незалежність» справа № Б-7/221 (юридична адреса: 78656, с. Розтока, Косівського р-ну, Івано-Франківської обл., код ЄДРПОУ 19393019, р/р № 26008370235001 в Косівському відділенні АПБ «Україна», МФО 336365. Розпорядником майна призначений Рудик І. М., ліц. АА № 047639, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 124/84).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Информация
о продаже активов ЗАО «Агрофирма «Ямское»

Донецкая область, Артемовский район, г. Северск, ул. Журбы, 5.

Региональное Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор ЗАО «Агрофирма «Ямское» сообщает о проведении повторного аукциона по продаже активов ЗАО «Агрофирма «Ямское».

На аукцион выставляются автомобили ГАЗ, УАЗ, ЗИЛ, прицепы (бортовые, самосвалы, цистерны) сельскохозяйственного назначения в удовлетворительном техническом состоянии в количестве 47 единиц, цена снижена на 50% от начальной).

Гарантийный взнос в размере 5% от начальной цены реализуемого имущества перечисляется на р/сч. 260024175 в ДОД АППБ «Аваль», МФО 335076, ОКПО 31501033 Донецкой товарной бирже «ЮГО-ВОСТОК», г. Донецк, (за дополнительной информацией по единицам техники обращаться по тел. (062) 337-18-73, 381-76-14, 381-76-17, регистрационный сбор участников аукциона — 17 гривен перечисляется на р/сч. 2600539199 в КООБ № 8143, МФО 394028, ОКПО 31501033 Донецкой товарной бирже "ЮГО-ВОСТОК", г. Донецк.

Аукцион состоится 27 сентября 2002 г. в 11.00 по адресу: 83015, г. Донецк, ул. Артема, 131-А, срок подачи заявок по 23 сентября 2002 г. включительно.

Для ознакомления с имуществом необходимо обратиться к ликвидатору Харахаш Светлане Евгеньевне по телефону: (062) 385-66-64.

Повідомлення
Філія «Київська ресурсна палата» Товарної біржі «Західно-Українська Біржа Нерухомості»

у відповідності до укладених угод проводить торги з продажу на конкурсних засадах медичного обладнання підприємства-банкрута — **ЗАТ УЗТФ «Біомед»**: лінія виробництва та фасовки рідинних лікарських препаратів, лінія виробництва та фасовки мазей, лінія виробництва та фасовки супозиторіїв. Продавець — в. о. директора — арбітражний керуючий ЗАТ УЗТФ «Біомед».

Час проведення торгів — щовівторка та щочетверга о 14.00.

Гарантійний внесок — 10%;

Місце проведення торгів: м. Київ, Музейний пров.,10, тел.293-82-68, 293-40-15.

Об'яву, опубліковану у № 147 від 14.08.02 р. про ліквідацію дочірнього підприємства «Лентекс» вважати недійсною.

ЧП «Корт» код 30606657, информирует о ликвидации предприятия. Претензии принимаются в течение 2-х месяцев по тел. 553-86-40.

Постановою господарського суду Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) від 15 серпня 2002 р. по справі № 17-2-2/02-3723 Українсько-турецьке спільне підприємство «Джоінт Агро Інтернейшел» ЛТД (68254, Одеська обл., Болградський р-н, с. Залізничне-1; код по ЕДРПОУ — 19373560) визнано банкрутом. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Киричка Станіслава Анатолійовича (ліцензія серії АА № 250008 від 19.11.2001 р.; тел. 8-048-735-36-76).

Постановою Господарського суду Миколаївської області по справі № 14/137 від 6.08.2002 р. СТОВ «Обрій» (код ЄДРПОУ 00429186, юридична адреса: 57421, Миколаївська обл., Березанський р-н, с. Комісарівка, вул. Шкільна,33. Р/р 26005300378 у Березанському ВОБ № 3162, МФО 386081), визнане банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Ратинську Сталіну Вікторівну (Ліцензія серія АА № 250053 від 19.11.2001 р.) м. Миколаїв, вул. Садова,1-А, тел.35-51-26.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд), порушив справу № Б-24/27-02 про банкрутство Державного підприємства «ІОМЗ - Холдінг», ЄДРПОУ 30210179, (64300, Харківська обл. м. Ізюм, вул. Пролетарська, 1, р/р 26005965 в ХОД АППБ «Аваль», МФО 350589).

Розпорядником майна призначено Грабовського Віктора Сергійовича (ліцензія АА № 249510 від 15.11.2001р. м. Харків, вул. Коломенська, буд. 25, кв. 91 тел. 43-13-94). Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

1. Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство: ТОВ «КЕТ», код ЄДРПОУ 19313635, юридична адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Каляєва, 2, р/р 26006345215001 в АК АПБ «Україна», МФО 305103, справа № Б26/77/04. Розпорядник майна — Шевцов Є. В.

2. Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області поновлено провадження справи № Б26/121/00 про визнання банкрутом ДП Управління механізації ВАТ «Дніпротрансбуд», код ЄДРПОУ 01380453, юридична адреса: 51200, Дніпропетровська область, м. Новомосковськ, вул. Північна, 23, р/р 2600630195064 в Новомосковському відділенні АКБ «Промінвестбанк», МФО 305545. Розпорядник майна — Грішин М. А.

До уваги акціонерів
ЗАТ «Львівська текстильна компанія»

10 вересня 2002 року об 11.00 год. за адресою: м. Львів, вул. Лемківська, 15, відбудуться загальні збори акціонерів ЗАТ «Львівська Текстильна Компанія»

Порядок денний:

1. Про затвердження річних результатів діяльності товариства за 2001 рік.
2. Інформація про діяльність товариства.
3. Про затвердження звіту Ревізійної комісії за 2001 рік.
4. Про розподіл прибутку товариства за 2001 рік.
5. Про розмір та порядок виплати дивідендів за 2001 рік.
6. Про затвердження змін в складі акціонерів.
7. Про реорганізацію ЗАТ «Львівська текстильна компанія».

Реєстрація учасників загальних зборів акціонерів буде здійснюватися з 10.00 до 10.45 год. за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати:

документ, що посвідчує особу;

доручення на право участі в зборах (для представників акціонерів).

Пропозиції акціонерів щодо порядку денного зборів приймаються не пізніше як за 30 днів до їх скликання.

Телефон для довідок: (0322) 97-52-01.

Виконавчий директор ЗАТ «Львівська текстильна компанія».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Ілберс»,
код за ЄДРПОУ 23978955, заявляє про свою ліквідацію.

Адреса ліквідаційної комісії: 84300, м. Краматорськ, Донецької області, вул. Соціалістична,45а, № 207.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Ліквідаційна комісія

Господарський суд Автономної Республіки Крим (95000, АР Крим, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) порушив справу № 2-8/8652-2002 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю фірма «Рубеж», код ЄДРПОУ 20741359, юридична адреса: 98100, АР Крим, м. Феодосія, вул. Комісарова, 28, р/р 26001121130074 у Феодосійській філії ВАТ «Міжнародний комерційний банк», МФО 324366.

Розпорядником майна ТОВ фірма «Рубеж» призначена Данилко Інна Анатоліївна (м. Сімферополь, вул. Беспалова, 156, кв. 54, а/с 780) ліцензія серія АА № 047904 від 19.10.2001 р.

Заяви можливих кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

ВАТ Універсам № 28 «Вигурівщина»

повідомляє, що річні збори акціонерів відбудуться 11 жовтня 2002 р. о 12.00 за адресою: м. Київ, вул. Закревського, 61/2.

Реєстрація акціонерів проводиться в приміщенні універсаму з 11.00 до 11.30.

Порядок денний:

1. Звіт Правління ВАТ Універсам № 28 «Вигурівщина» по підсумкам роботи за 2001 рік та перспективи розвитку на 2002 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт Спостережної Ради.
4. Внесення змін та доповнень до Статуту.
5. Дообрання Спостережної Ради.
6. Дообрання членів ревізійної комісії.
7. План розподілу прибутку на 2002 рік.
8. Вирішення питання про здавання приміщень товариства в аренду.
9. Питання про купівлю та продаж окремих приміщень товариства.
10. Про вступ до інших господарських товариств (ЗАТ).
11. По придбанню товариством акцій за кошти товариства.
12. Питання про реконструкцію будівлі універсаму.
13. Про залучення кредитних коштів.

Правління ВАТ Універсам № 28 «Вигурівщина».

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство:

Приватне підприємство «Кривбаспромресурси», код ЄДРПОУ 30001312, юридична адреса: 50025, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Окружна, 12, р/р 26008153082001 у Криворізькій філії АБ «Приватбанк», МФО 305750, справа № Б 26/92/02. Розпорядник майна — Щербіна О. В.

У зв'язку з ліквідацією ДКПГХ **«Смерічка»**, юридична адреса: 50031, м. Кривий Ріг, вул. Ігнатієва, 2 проводиться розпродаж майна підприємства. Довідки за телефоном: (0564) 51-12-18.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушив справу № 10/228 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Сільгосппродукти України» (37500, Полтавська обл., м. Лубни, вул. Радянська, 47, р/р 26007203632001 в Лубенському відділенні АПБ «Україна», МФО 331230, код ЄДРПОУ 24566002).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Несвіта Володимира Івановича, ліцензія № 047993 від 19.10.2001 р., м. Полтава, Майдан Незалежності, б. 1-Б.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня надрукування цього оголошення.

Правление АОЗТ «Радуга»

сообщает о проведении внеочередного общего собрания акционеров, что состоится 15 октября 2002 года в 10 часов по адресу: Донецкая обл., г. Горловка-11, ул. Наклонная, 1.

Регистрация акционеров с 8.30 до 9.00.

Повестка дня:

1. О ликвидации АОЗТ «Радуга».

Справки по адресу: Донецкая обл., г. Горловка-11, ул. Наклонная, 1, телефон 4-75 по шахте Кондратьевка.

Хозяйственный суд Автономной Республики Крым (95000, АР Крым, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) постановлением по делу № 2-13/3342 от 05.08.2002 г. признал банкротом Общество с ограниченной ответственностью «Полимер-Ф» (юридический адрес: 98100, АР Крым, г. Феодосия, ул. Войкова, 44, код ЕДРПОУ 22240822) и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначен Савенко В. Н. (лицензия АА № 249841 от 27.10.2001 г.) тел. (06562) 3-16-24.

Правління закритого акціонерного товариства «Новокаховський завод силікатної цегли»

повідомляє акціонерів, що в зв'язку з внесенням доповнення до порядку денного зборів акціонерів, які згідно раніше опублікованого оголошення відбудуться 7 вересня 2002 р. остаточно узгоджено порядок денний у такій редакції:

п.1, п.2, п.3, п.4 — згідно раніше опублікованого тексту.

п.5 Затвердження змін до Положень: «Про наглядову раду НК ЗСЦ», «Про правління НК ЗСЦ», «Про ревізійну комісію НК ЗСЦ».

п.6 Розгляд та вирішення питання про долю гуртожитка НК ЗСЦ.

п.7 Розгляд та вирішення питання про створення філії або дочірнього підприємства НК ЗСЦ.

п.8 Різне.

Довідки за телефоном (05549) 42091.

Правління НК ЗСЦ.

Ярмарок торгував, ярмарок гуляв

(Початок на 4-й стор.).

За попередніми даними, відвідати Великі Сорочинці мали б до півтора мільйона гостей. Серед яких Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах, віце-прем'єр Леонід Козаченко, міністри: аграрної політики Сергій Рижук, промисловості Анатолій М'ялиця, мистецтва Юрій Богуцький. Особливого значення надавали й участі Надзвичайного і Повноважного Посла Російської Федерації в Україні Віктора Черномирдіна.

Власне, всі вони й гостювали тут. І, за їхніми словами, були надзвичайно вражені розмахом дійства. Як сказав Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах, він абсолютно впевнений, що в майбутньому Сорочинський ярмарок впливатиме не лише на підвищення економічного потенціалу України, а й сприятиме інтеграції країни до європейської економічної та політичної систем. До цього він додав, що з кожним роком кількість учасників зростає. Як і кількість країн, звідки вони приїхали. Цьогоріч, окрім України, участь брали також і представники Росії, країн Балтії, Східної та Центральної Європи, Білорусі. А отже, збільшилася й кількість реалізованої продукції. Хоча поки що остаточні підрахунки не зроблено, проте зрозуміло, що вони перевищать тогорічні показники (12 мільйонів гривень).

Поділився своїми враженнями й Надзвичайний і Повноважний Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін. У дореволюційній Росії, на його думку, були лише два знамениті ярмарки — у Нижньому Новгороді та у Великих Сорочинцях. На останньому він побував уперше. І був дуже вражений. Щоправда, дещо засмутила кількість учасників з російської сторони — лише двоє. Проте, як пообіцяв Віктор Степанович, з підприємцями проводитимуть роботу стосовно цього.

Неофіційно

Враження людини, що вперше побувала у Великих Сорочинцях, важко передати словами. Швидше вигуками. Особливо в перші години. Та вже згодом захоплення перестає в запитання: «А чим ще здивують?». Власне, за день можна обійти весь ярмарок, але щоб зробити деякі висновки, потрібно принаймні днів кілька. Хоча зрозуміло: той, хто щось шукає, одразу прямує до тематичних виставок. Де представлено практично все: від сільськогосподарської техніки до товарів широко вжитку та харчових продуктів.

«Що, Боже ти мій, Господи! Чого нема на тому ярмарку! Колеса, скло, дьоготь, тютюн, ремінь, цибуля, крамарі всякі... так, що хоч би в кишені було рублів зо тридцять, то й тоді б не закупив усього ярмарку».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

З тих часів мало що змінилося. Хіба що додалися нові технічні засоби, невідомі тоді товари та... інфляція. Ціни вражали. Принаймні на вироби митців. Звісно, вони були нижчі за ті, що на столичному Андріївському узвозі, але все-таки досить високі. Можливо, тому, що ярмарок проходить раз на рік і саме в цей час з'являється надія трохи заробити. До слова, був дуже «веселий» і курс долара. Щоправда, з кожним днем мінявся. Якщо спочатку за «зелений» в обмінному пункті давали п'ять гривень і десять копійок, то за кілька днів він зріс на п'ять копійок. Не можна було скористатися й кредитною карткою — для цього потрібно було їхати до Миргорода. Але це вже дрібниці. Цікаво, що й високі ціни не зупиняли бажаючих придбати справді унікальні речі.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Приміром, вироби дочірнього підприємства «Укрхудожпром» Решетилівської фабрики імені Клари Цеткін. За словами її директора, народного художника України, лауреата Державної премії України імені Т. Шевченка Леоніда Товстухи, фабрика —найстаріше підприємство народних художніх промислів України. Тут працюють справжні художники, які виготовляють унікальні речі. Це і декоративнотканні вироби, серед яких і скатерті, і штори, і ще багато чого. Відрізняються оригінальністю та якістю вишиті сорочки та рушники. А ще — килими та гобелени. Останні прикрашають інтер'єри резиденції Президента України, посольства України в різних державах, музеї інших країн.

Досить важко описати все те, що виставлялося в містечку майстрів. Картини місцевих митців, глиняні тарелі й скульптури, вироби з дерева тощо. До слова, представлено було вироби не лише умільців з Полтавщини, а й з інших регіонів.

Якщо ж до цього додати, що постійно по радіо чи в живому виконанні лунали українські народні пісні, то й, справді, вже забував, в якому столітті перебував.

Проблема була ще в тому, що встигнути за перебігом подій було просто неможливо. Адже одночасно в різних кінцях ярмарку відбувалися різноманітні конкурси, концерти самодіяльних колективів, вистави.

Стосовно концертів. Схоже, найбільше присутніх вразили виступи... пожежних. Кращі колективи та виконавці, які представляли різні регіони України, влаштували справжній сюрприз. Сучасна й народна українська пісня, авторські пісні під гітари, виступ духового оркестру... Завжди перед сценою було повно людей. При цьому виконавці ненав'язливо проводили протипожежну пропаганду. За словами начальника Центру пропаганди Державного департаменту пожежної охорони МВС України Олега Венжика, цього року вони вже вдруге проводять таку акцію. І справді, деякі виступи були схожі на виступи команд КВК. Було так весело, що істинних шанувальників мистецтва навіть не звабив і фестиваль пива, що проходив поряд.

А взагалі іноді складалося враження, що перебуваєш не там, де хтось щось продає, а в театрі. Причому не як глядач, а безпосередньо учасник дійства. Тут можна було сфотографуватися з самим Гоголем або персонажами його творів, завдяки акторам Полтавського обласного театру, які театралізованими виставами переносили тебе у часи великого письменника...

Богдан ДОВНИЧ.

СВЯТА

Забути подвиг не маємо права

(Початок на 6-й стор.).

Комісія сподівається, що ви, бойові друзі, перемагаючи старість і недуги, знайдете у собі сили зустрітися один з одним, нашою молоддю, згадаєте про свою буремну молодість, надасте допомогу державним адміністраціям, ветеранським організаціям в підготовці та проведенні заходів з відзначення Дня партизанської слави.

На жаль, ще є громадяни нашої країни, які до цього часу не оформили документально свою участь у підпільно-партизанській боротьбі. Надайте їм допомогу в цьому питанні. Потрібно зробити все, щоб ніхто не був забутий і обійдений увагою з боку держави.

Ми також сподіваємося, що ви не стоятимете осторонь відновлення пам'ятників загиблим партизанам і підпільникам, відвідаєте і покладете квіти на їх могили, не обминете увагою вдів ваших загиблих бойових друзів.

Свято — День партизанської слави — не скінчиться у часі, доки ми з вами, молоде покоління зберігатимемо такі святі поняття, як Батьківщина, честь, обов'язок, пам'ять.

З повагою і надією, Василь КОНЬКОВ, голова Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр. при Верховній Раді України.

Концерту на свято не було

СКАНДАЛ

У причинах розібрався наш кореспондент

Анонсований газетою «Голос України» концерт «Класичне мистецтво — киянам», який мав відбутися в День незалежності на Михайлівській площі і організовувався Творчою вітальнею «Духовна спадщина»... не відбувся.

Кошти на проведення мистецьких заходів 24 серпня довелося згідно з розпорядженням Київської міськдержадміністрації переполовинити, аби поставити на майдані Незалежності трибуни, подіуми, біотуалети тощо. І це за рахунок мистецтва. Концерти відмінили не лише на Михайлівській, а й на Співочому полі, біля кінотеатру «Орбіта», в палаці «Україна».

У попередні роки на оформлення і встановлення трибун і т. п. виділяли відповідні кошти. Нинішнього ж, невідомо, чому, витрати покладено на управління культури. Кажу невідомо, бо на моє конкретно поставлене запитання, чому тепер цю «почесну» місію виконує управління культури (я й не знала, що до його, а не «Київміськоформлення», компетенції входить розміщення біотуалетів), відповіді не отримала.

Прес-служба міськдержадміністрації дуже здивувалася моєму запитанню й відповіла, що не знає-не відає. Телефонуйте, сказала, на довідку.

Телефоную. Голос там ще більше здивувався і втиснув в слухавку докірливо: «Цю інформацію може дати прес-служба... Не знають?! Ну зателефонуйте у фінансове управління». Телефоную. Але й тут дрімуча некомпетентність.

Ситуацію, що склалася, найбільше переживав організатор «Класичного мистецтва» В'ячеслав Медведєв. Адже саме йому, а не управлінню культури, довелося просити вибачення у відомих колективів та іменитих артистів.

— За тиждень до свята я отримав листа від начальника управління культури і мистецтв столичної МДА Олександра Биструшкіна, в якому зазначалося, що управління змушене було відмінити проведення нашого мистецького заходу у зв'язку з вкрай обмеженим фінансуванням, — каже В. Медведєв. — До того ж кошти належало розділити на «встановлення центральної трибуни та реставрацію подіумів на військовий парад...».

Без коментарів.

Лілія ПРІЛЬ.

...до необхідності виділення коштів КП "Київміськоформлення" та ВАТ "Управління по реконструкції та будівництву м.Києва" на встановлення центральної трибуни для почесних гостей та встановлення і реставрацію подіумів на військовий парад.

Враховуючи вище викладене, Головне управління культури і мистецтв змушене було відмінити проведення та фінансування двох мистецьких заходів: на Михайлівській площі та Співочому полі.

Ми приносимо Вам наші щирі вибачення і сподіваємося на Ваше розуміння непередбачуваної ситуації, яка склалася.

З повагою

Начальник О.Биструшкін

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311155. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos